

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne izvenredno nedelje in praznike. — Inserati do 80 petk vrt a Din 2, do 100 vrt a Din 2.50, od 100 do 300 vrt a Din 3, večji inserati petk vrt a Din 4.—. Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inostranstvo Din 25.—. Rokopis se ne vrača.

UREJNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon: 21-22, 21-23, 21-24, 21-25 in 21-26

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocanova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101, SLOVENJ GRADEC, Stomškov trg 5. — Poštna številka: v Ljubljani št. 10.351.

Pričela se je najbolj krvava bitka

PARIZ, 21. maja. AA. (Havas). Listi ugotavljajo v svojih poročilih, da se zavezniške čete učinkovito upirajo srditim nemškim napadom severno od St. Quentin. Rethela in Montmedija. Zdi se, da se je položaj stabiliziral, ko je minulo prvo presenečenje in ko so zavezniške čete izvršile pregrupacijo. Imeni Petain in Weygand ustvarjata veliko zaupanje. Nemške motorizirane kolone so sicer prispjele do Cambraia, La Fere in Laona, toda ta mesta se nahajajo v francoskih rokah. Borba, ki se sedaj vodi, je težka in nevarna, toda ne samo za zavezniške. »Jour« pravi, da ima general Weygand to srečo, da ni nikoli izgubil nobene bitke.

Angleško poročilo

London, 21. maja. s. (Reuter). Vojno poročilo, ki ga je izdalo poveljstvo angleške ekspedicijske vojske v Franciji, kaže, da se je angleški vojski ne samo posrečilo zmanjšati hitrost nemškega prodiranja proti severu in zapadu Francije, temveč to prodiranje celo popolnoma ustaviti. Komunikacije pravi, da so angleške čete včeraj uspešno odbile ponovne napade nemških oklopnih in motoriziranih oddelkov proti severozapadu ob rekah Scarpi in Seldi. Belgijska armada je znatno pripomogla k uspehu zavezniške vojske.

Iz tega poročila je razvidno, kaj poteka sedaj angleške obrambne postojanke v severni Franciji in Belgiji. Pri Maubeugeu drže zavezniški vojski južno linijo reke Scarne, dalje proti vzhodu pa v Belgiji linijo Selde zapadno od Bruslja. Na južnem delu tega frontnega odseka so proti nemški vojski v akciji predvsem angleški in francoski tanki. Belgijska vojska pa je koncentrirana na skrajnem severu fronte. Angleška vojska je dobila, kakor poročajo pravkar, še znatna ojačenja. Vsekakor se doslej Nemcem ni nikjer posrečilo prodreti niti v angleške niti v belgijske nove postojanke.

Dalje proti jugu, kjer se razteza v Francijo nemški »žep«, so bili boji včeraj, kakor je razvidno iz večernega francoskega vojnega poročila, še vedno najhušji severozapadno od St. Quentin, kamor je usmerjen glavni napad nemških mehaniziranih oddelkov z namenom, da po možnosti napade angleške postojanke ob Scarpi in Seldi z boka. Toda zadnja poročila javljajo, da je pričela francoska vojska v smeri od La Fere proti vzhodu že s prvim protinapadom. Podrobnosti o tem se niso znane, pa zato obsega francoske protiakcije še ni mogoče popolnoma.

Finske prometne zveze s tujino

Helsinki, 20. maja. AA. (DNB). Finske prometne zveze s tujino čez Vzhodno morje so obnovljene v normalnem obsegu. Preko finskih luk na južni in zahodni obali so uvedene redne prometne zveze z Nemčijo, Švedsko, Dansko in baltičnimi državami. Razen z zapadnimi vesiloma so obnovljene tudi vse teletonske in državne zveze z ostalo tujino.

Bern, 20. maja. AA. (Havas). List »Der Bunde« pravi, da se Finska vedno bolj približuje baltičnim državam. Finska vlada je končala trgovska pogajanja z Litvo, Letonsko in Estonsko, ki so objavile pomoč za gospodarsko obnovo Finske. Predvideva se politika zblizanja med temi štirimi državami, ker Finska ne želi ostati osamljena z ozirom na dejstvo, da na Švedsko ne more mnogo računati.

Nesreča švicarskega letala

Bern, 20. maja. AA. (DNB). Neko švicarsko vojaško letalo je padlo v Siegersko jezero. Pilot in opazovalec sta utonila.

Reorganizacija

Sofija, 20. maja. br. (SDA). Bolgarska vlada je sklenila povečati bolgarsko armado in jo docela nanovo organizirati. Vojni minister general Daskalov je bil pooblaščen, da predloži prihodnji teden Sobranju tozadevni zakon.

Nove zavezniške čete v Siriji

Beyruth, 20. maja. o. V poslednjih treh dneh prihajajo v Beyruth zmerom nove zavezniške čete. Petrolejska voda iz Mosula v Palestino in Sirijo sta izredno močno zastražena.

„Naša dolžnost je, da smo pripravljeni na usako eventualnost. Zato moramo biti pripravljeni na vse mogoče žrtve, kajti to so žrtve, ki jih polagamo na oltar svoje domovine in njene svobode.“

(»Narodni list«)

presoditi. Če pa Francozom protinapad v tej smeri uspe, bi bil vsekakor največja strategična pomena. Predvsem bi ločil obe krili nemške armade v »žep«, katerih eno prodira na severu od La Fere, drugo na južno. Severno krilo bi potem prišlo med francosko vojsko na jugu in angleško-belgijsko na severu, ter bi bilo izpostavljeno nevarnosti obkolitve. Predvsem pa bi bili v nevarnem položaju nemški oddelki pri Cambraiu, ki so najdalje napredovali v francosko ozemlje.

Južno težišče točke pri La Fereu so bili vsi nemški napadi odbiti. Izgleda, da so imele nemške operacije pri Rethelu za prehod preko Aisne samo značaj diverzije. Pač pa so bili nekoliko močnejši napadi pri Montmediju, kakor je razvidno iz francoskega vojnega poročila. Voda vsi napadalni poskusi so se tu posrečili in Nemci so pustili pred francoskimi utrdбами več sto mrtvih.

Francosko poročilo

Pariz, 21. maja. s. (Havas). Položaj na bojišču se v zadnjih 24 urah ni mnogo spremenil. Kljub vsem prizadevanjem so Nemci le še malo napredovali. Nemski pritisk je še vedno skrajno močan pri St. Quentinu, toda intervencija angleških in francoskih oklopnih divizij je ustavila nadaljnje napredovanje nemških divizij.

Dalje proti jugu so podvzeli Nemci več poskusov, da prodro na južni breg Aisne. Vsi ti poskusi so se ponesrečili. Pri Montmediju pa so Nemci poskušali močan napad na postojanke Maginotove linije same. Uvod v napad je bil izredno močan ogenj topništva. V boji so bili poslani zelo močni oddelki nemške vojske. Toda napad se je ponesrečil in Nemci so imeli velike izgube. Kljub vsem naporom se je Nemcem posrečilo zavzeti samo eno utrjeno postojanko. Pri tem pa so izgubili Nemci pred francoskimi utrdbami več tisoč mož.

Na severozapadu nadaljujejo angleške in francoske čete s strateškim umikom pod zelo ugodnimi pogoji.

Zavezniško letalstvo je še vedno zelo aktivno. Neprestano se vrste bombni napadi na sovražne prometne zveze in komoro. Več mostov in železniških križišč je še posrečilo zavezniškim letalom porušiti.

Dosedanji pregled položaja kaže, da so francoske čete v zadnjih dneh v bojih dokazale svoje junaštvo in z odporom nemški vojski omogočile, da se glavne sile zavezniške vojske utrdijo ob robovih nemškega prodiranja. Nemško napredovanje je sedaj primeroma počasno. Do Sambre so prodrli Nemci pred štirimi dnevi, odlej pa so dospeli dalje samo še 55 km in še to v glavnem v nadaljnjih dveh dneh. Počasnejše prodiranje gre na račun dejstva, da zaradi zavezniških letalskih napadov nemška vojska ne dobi na front-

to pravočasno potrebnega vojnega materiala.

Nemško poročilo

Berlin, 21. maja. br. Vrhovno poveljništvo nemške vojske je včeraj objavilo naslednje vojno poročilo:

V Belgiji se zasledovanje v borbi umikajočih se poslednjih zaščitnih oddelkov, sovražnika nadaljuje. Nemška vojska je prekorčila reko Dender in je v zasledovanju sovražnika prodrla do gornjega toka Schelde. Angleške čete se v naglih pohodih umikajo proti lukam ob Kanalu.

Pri Maubeugeu in južno Valenciennesa so bili napadi proti jugu izhoda istoče francosko-belgijske vojske odbiti. Pri tem je imel sovražnik velike izgube. Posebno hudo so bili prizadeti njegovi oklopní oddelki. Po teh brezuspešnih polzkusih, da bi se izvršil prodor na desnem krilu nemške vojske, je bil sovražnik močno omajan in se umika nazaj proti zapadu. Južno-zapadno od tam so nemški oklopní oddelki in motorizirane čete zavzele bojišče tako zване bitke na Sommi iz leta 1916. vzdolž ceste Cambrai—Peronne.

Nemška bojna letala so napadla od Laona proti severu prodirajoče sovražne oklopne kolone, jih razgnala in prisilila k umiku. Notranji obroč utrdb okrog Liegea, kakor tudi vse trdnjave okrog Namura razen ene so v nemških rokah. V bojih oklopnih oddelkov, ki so se razvijali zadnje dni v Belgiji, se je odlikoval s posebno hladnokrvnostjo nadporočnik nekega oklopne oddelka baron Nolde.

Nemško letalstvo je včeraj spet bolj intenzivno pričelo napadati sovražnikove zveze z zaledjem in ceste, po katerih bi se mogel umikati v severni Franciji in Belgiji. Napadi na sovražna letališča so se uspešno nadaljevali. Izvidniška letala, ki so bila opremljena z bombami, so na morju pred francosko in belgijsko obalo uničila dva sovražna rušilca ter težko poškodovala neki nadaljnji rušilec, francosko torpedovko »Incomprise« in tri trgovske ladje s skupno 15.000 tonami. Sovražnik je včeraj izgubil skupno 143 letal. Od teh je bilo uničenih v letalskih spopadih 95, protiletalskega topništva 15, ostanek pa sovražnih letališčih. 31 nemških letal se ni vrnilo na svoja oporišča.

Tudi včeraj so angleška letala znova brez vsakega načrta nadaljevala z bombardiranjem krajev v zapadni Nemčiji. Pri tem je bilo ubitih in ranjenih več civilistov. Edini vojaški objekt, ki je bil zadet, je bilo neko taborišče vojnih ujetnikov. Nekaj vojnih ujetnikov je bilo ubitih.

Berlin, 21. maja. br. (DNB). Vrhovno poveljstvo je snoči izdalo posebno poročilo, da so nemške čete danes proti večeru zavzele Laon. Na citadeli se vije nemška zastava. Pri prodiranju proti jugozapadu je bil dosežen prekop Oise-Aisne.

Naloga Weyganda

Preprečiti mora predvsem prodor Nemcev do morske obale in zavrniti nadaljnje prodiranje proti Parizu

Pariz, 21. maja. e. Po vesteh iz Londona je angleška javnost z velikim zadovoljstvom sprejela imenovanje generala Weyganda za šefa generalnega štaba in vrhovnega poveljnika zavezniške vojske.

Nemški generalni štab je vrgel v tem trenutku največji del svojih čet proti morju s ciljem in nalogo, da zavzamejo francosko obalo ob Rokavskem zalivu, poleg drugih obal ob Severnem morju. Ko bo to doseženo, se nemški generalni štab pripravlja, da izvede popolno blokado Anglije in da lahko vse svoje svobodne čete vrže na Francijo, izogibajoč se Maginotove linije na severozapadu. General

Weygand ima po mišljenju iz Londona nalogo, da razbije ta načrt nemškega generalnega štaba.

Iz New Yorka je prispela vest o zelo ugodnih komentarjih, s katerimi je ameriški tisk sprejel imenovanje generala Weyganda na položaj vrhovnega poveljnika. »New York Times« pravi, da je najboljši vojak Francije prevzel poveljstvo strdit bitke, tako kakor je to svojčasno napravil maršal Foch. General Weygand je že včeraj stopil v zvezo z angleškim, belgijskim in norveškim vrhovnim poveljstvom.

Živahnost v Parizu

Važna seja vlade — Strogi ukrepi za notranjo varnost — Položaj na fronti

Pariz, 21. maja. e. Včeraj je ves dan vladala velika živahnost v pariških političnih krogih in je dosegla svoj višek v izredni seji ministrskega sveta, ki se je pričela snoči ob 19. pod vodstvom predsednika republike Lebruna. Na tej seji je predsednik vlade in minister narodne obrambe Paul Reynaud izrazil svojo hvaležnost maršalu Petainu, da je v usodnem trenutku prevzel velik del odgovornosti za rešitev domovine. Nato je podal obširno poročilo o politični situaciji kakor tudi o položaju na bojišču.

Po predsedniku vlade je govoril maršal Petain, ki je stavil razne predloge in dal neka navodila v zvezi s položajem. Zunanji minister Daladier je nato poročal o diplomatskem položaju, a pravosodni minister Sarraut je predložil celo vrsto novih uredb, katere je izdelal po nalogu predsednika vlade. Na podlagi teh uredb se razširja delokrog vojaških sodišč, ki bodo odslej razsojevala vsa kaznivá de-

janja, naperjena proti notranji in zunanji varnosti države. Te razsodebe bodo izvršene brez pravice pritožbe. Druga zelo važna uredba predpisuje obvezno prijavljanje in polaganje vseh ameriških in kanadskih dolarjev kakor tudi zlata, ki ga imajo zasebniki pri francoski narodni banki.

Nato so predsednik vlade Reynaud, maršal Petain in Gelmin imeli konferenco, ki je trajala celo uro. Malo kasneje je Paul Reynaud sprejel angleškega veleposlanika, s katerim je ostal v daljšem razgovoru. Opažati je bilo, da je imel general Weygand poseben razgovor z notranjim ministrom Mandelom. Pričakujejo, da bo predsednik vlade Reynaud danes podal v senatu izjavo o položaju Francije. Snoči je bila v ministrstvu narodne obrambe podana zastopnikom tiska naslednja izjava:

Položaj na bojišču v severni Franciji se v teku zadnjih 24 ur ni poslabšal. Poleg

te ugotovitve so bili podčrtani naslednji momenti:

1. Ojačenje položaja zavezniških čet na krilih nemškega prodora.
2. Prodiranje sovražnika pri St. Quentinu je zaustavljeno.
3. Opažati je velike težave glede oskrbovanja nemških čet na izpostavljenih položajih.
4. Kljub vsem naporom, ki jih delajo Nemci, se jim v teku dneva ni posrečilo zavzeti niti enega mostu na reki Aisni in tudi ne pri Montmediju na Meusi. Na Maginotovi liniji ni bila zavzeta nobena utrdba, temveč je Nemcem padla v roke samo neka sprednja postojanka.

Kolike so izgube?

Berlin, 20. maja. Nemški listi so v zvezi z boji na zapadu te dni poročali, da nemški uspehi seveda niso bili doseženi brez žrtve, da pa te žrtve niso večje, kakor so bile v bitkah na Marni ali Sommi v svetovni vojni. Po uradnih podatkih nemške-

ga državnega arhiva so znašale tedanje nemške izgube v bitki na Marni 116.000 mrtvih, 117.000 pogrešanih in ujetih, ter 453.000 ranjenih, v bitki na Sommi pa 109.000 mrtvih, 137.000 pogrešanih in ujetih ter 449.000 ranjenih. Ker niti na eni, niti na drugi strani ne objavljajo nikakih podatkov o izgubah, so točne številke seveda neznanne. Vsekakor pa je jasno, da morajo biti izgube pri sedanjem načinu borb ogromne.

Zenevski odbor za vojne ujetnike

Bern, 21. maja. AA. (SDA). Osrednji odbor za vojne ujetnike v Zenevi, katerega aktivnost je bila znana že za časa svetovne vojne, je začel znova s svojim delovanjem. Poleg nemške, francoske in angleške sekcije sta bili ustanovljeni še belgijska in nizozemska sekcija. Odbor je dobil že prva sporočila o belgijskih in nizozemskih ujetnikih.

Vpoklici na Irskem

Dublin, 20. aprila. s. (Reuter). Uradno je bilo danes javljeno, da je irska vlada konec tedna poklicala pod orožje nekaj letnikov rezervistov. Irska vlada pojasnjuje, da je bil ta ukrep v sedanjih okoliščinah potreben za ojačenje obrambnih sil Irske.

Maršal Göring o nemških uspehih

Vojni načrt je sestavil kancelar Hitler sam — Doseženi uspehi so njegova zasluga

Berlin, 21. maja. AA. (DNB). Maršal Göring je imel včeraj govor pred predstavniki nemškega tiska. Odgovarjajoč na razna vprašanja se je dotaknil tudi vprašanja padalskih čet. Padalske čete je delo Göring, že več let pripadajo kot nove enote letalstvu. Znaše so tudi inozemstvu iz mirnih časov, ko so se udeležile velikih vojnih parad. Te čete nosijo uniformo nemškega letalstva. Infamija je, če se trdi, da so bili padalci oblečeni v tuje uniforme. Padalci se spuščajo izključno v uniformah letalcev, ki po potrebi s padali skočijo iz letal. Med letalci in ostalimi letalci ni glede uniforme nobene razlike, če torej kdo ujamе padalca, mora napram njemu postopati po predpisih mednarodne prava enako kot z ostalimi ujetniki. Kdor bi se proti temu prerešil mora računati z najostrejšimi represalijami. Načrt je Göring izrazil priznanje naporom lovcev padalcev in čet, ki so se spustile v letali in ki se jim je v ozadiju sovražni-utrdbe posrečilo držati odprta glavna vrata nizozemskih utrdb. Vse kar so te čete napravile v dneh, ko so pričakovale, da dobijo zvezo s svojimi četami, ki so napredovale je bilo pravo junaštvo. Te čete so bile predmet najmočnejših sovražnih napadov. Navzlic temu so do konca izvršile nalogo.

Na mnoga vprašanja novinarjev kako je bilo mogoče, da je nemško letalstvo v

tako neverjetno kratkem času doseglo premoč nad letalstvom zapadnih velesil, je Göring odgovoril s kratko ugotovitvijo: Ne z besedami, temveč z deli je doseglo premoč v zraku. To svojo premoč v zraku je nemško letalstvo tudi ohranilo.

Maršal Göring je nato poveljeval zasluge kancelarja Hitlerja, čigar genialno vodstvo je osnova za vse te uspehe. V njegovih osebnosti se združujejo sposobnosti državnika in genialnega vojskovodje. Z neprestanim razmišljanjem je ustvaril vodja Nemčije genialen vojni načrt. Kot je načrt za vojno na Poljskem in smelost akcije na Norveškem njegovo delo, tako je bil tudi ta načrt njegov. Elitni generali sami so se čudili, kako vodja Nemčije pozna vso vojno literaturo in kako do podrobnosti pozna vsako vrsto orožja in njegovo moč. Velike važnosti je to, da je mogel preživeti eno največjih vojn kot navaden vojak. Genialni vojni načrt je v nekoliko dneh pripeljal naše čete do same obale. Po svojih izkušnjah navadnega vojaka v svetovni vojni je izdal povelja tako da so se vsi podvigi lahko izvršili z najmanjšimi izgubami. Nemški narod je vedno upal in slutil, da bo v njegovih natežljivih časih vodja Nemčije s svojim genijem upravljal in vodil vojne operacije tako kot so se izvršile. Zaradi tega, je končal maršal Göring, gledamo s polnim zaupanjem na končno zmago.

Povečanje kanadske vojske in mornarice

Zaveznikom bodo poslana nadaljnja ojačenja v vojaštvu in letalih

Ottawa, 21. maja. s. (Reuter). Kanadski ministrski predsednik Mackenzie King je sporočil snoči kanadskemu parlamentu vrsto novih ukrepov, ki jih je podvelja kanadska vlada z ozirom na mednarodni položaj. Predvsem bo pričela Kanada takoj s formiranjem tretje divizije vojaštva za službo v Evropi. Druga divizija, ki je trenutno še v Kanadi, bo poslana v Evropo preje, nego je bilo nameravano, prav tako pa bo pospešena pošiljatev ojačenj za prvo divizijo. Mackenzie King je dejal, da je sedaj v Evropi 23.000 kanadskih vojakov, poleg tega pa ima Kanada za službo doma

na razpolago nadaljnjih 100.000 mož vojske. V sporazumu z angleško vlado je bilo sklenjeno, da bodo edince kanadske vojske mornarice in kopne vojske poslane v službo v Karibsko morje in v Severni Atlantik. Osebe vojne mornarice bo povečano do prihodnjega leta od 950 oficirjev na 1450 in od 5500 mornarjev na 10.000. Letalstvo razpolaga s 1400 oficirji in 11.000 letalci. Dosedanje število 9 letalskih eskadrilj bo povečano na 12. Ustanovljeno bo posebno letalsko ministrstvo. V prvem letu vojne bo porabila Kanada za vojaške izdatke 400 milijonov kanadskih dolarjev.

50.000 letal na leto

bodo odslej izdelale Zedinjene države in pospešile dobave za zavezniške

Washington, 21. maja. s. (Reuter). Včeraj je bila v Washingtonu konferenca zastopnikov ameriških letalskih tvornic in predstavnikov vlade ter vojske. Sprejeti so bili sklepi v smislu predloga predsednika Roosevelta za povečanje letalske produkcije v Zedinjenih državah na 50.000 letal na leto.

Kakor so po konferenci sporočili nekateri zastopniki letalskih tvornic novinarjem, so bili sprejeti med drugim naslednji sklepi:

Predvsem bodo dobave dosedanjih naročil za letala Angliji in Franciji čim bolj pospešene.

Ustanovljenih bo 30 novih manjših tvornic za letala, katerih vsaka bo producirala po 100 letal na leto.

Razširjeni bodo obrati v mnogih tovarnah, ki izdelujejo letalske motorje.

Nove tovarne bodo ustanovljene vse z

zasebnim kapitalom, toda vlada jim bo v naprej garantirala obstoj s tem, da jim bosta vojska in mornarica dali takoj primerna naročila za dobave.

Sklenjeno je bilo tudi, da bodo odslej vse tvornice letal v Zedinjenih državah delale po 24 ur na dan. Ena največjih tovarn bo svojo produkcijo takoj povečala za 75%.

Neka velika letalska tvornica v New Yorku javlja, da je pričela za zavezniške vojske izdelovati nov tip letalskih motorjev. Ti bodo imeli bolj ploščato obliko in bodo tako omogočili povečanje brzine letal za 10, okretnosti pa za 15 odstotkov.

Washington, 21. maja. s. (Ass. Press). Odbor senata je po samo dvehurni razpravi odobril izredne obrambne kredite v višini 1382 milijonov dolarjev, ki jih je pred tedni teden predložil predsednik Roosevelt kongresu. Predlog pride pred plenum kongresa še te dni.

Amerika vedno bolj solidarna z Rooseveltom

Tudi republikanci za ponovno izvolitev Roosevelta

New York, 21. maja. »New York Herald Tribune« ki je do sedaj vedno zelo ostro napadala Rooseveltovo politiko, je objavila danes članek, ki je zbudil v vseh političnih krogih največjo senzacijo. V članku namreč zahteva, naj se republikanska stranka spričo sedanega mednarodnega položaja odpove svoji lastni kandidaturi pri predsedniških volitvah in tako omogoči soglasno izvolitev Roosevelta. List naglašja, da bi bilo skrajno nesprejemljivo, če bi se v sedanjih časih izjavila strankarska borba in izsilila na ta način spremembo v Beli hiši. Tudi v prihodnjem štiri letnem funkcijski dobi predsednika bo znanja politika obvladala vso politiko Zedinjenih držav. Glede zunanje politike Roosevelta pa ni nikakega nesoglasja, a prav tako razpolaga sedanji zunanji minister Hull s velikimi in v sedanjih časih še posebno dragocennimi izkustvi. Pod njegovim vodstvom je postala ameriška diplomacija zelo gibčna, tako da danes daleč nadkrojuje diplomacijo Anglije in Francije. Tudi Roosevelt se je izkazal baš v sedanjih časih kot izredno dalekoviden politik in diplomat. Zato bi pomenil njegov padec v sedanjih časih izredno hud udarec ne samo ameriški, nego svetovni demokraciji. Zato je najbolj pametno, če se republikanska stranka odreče

predsedniškemu kandidatu in se zadovolji s podpredsednikom, a tudi na to mesto je treba izbrati moža, ki bo dorasel svoji logi in ki bo mogel in znal kar najstresnej in zaupno sodelovati z Rooseveltom in Hullom.

New York, 21. maja. A.A. (Havas) Na letnem kongresu namestencev in delavcev oblačilne industrije je bila sprejeta resolucija, v kateri se zahteva naj Roosevelt tretji kandidira za predsednika Zedinjenih držav. V resoluciji se motivira ta zahteva s sedanjimi svetovnimi dogodki, ki se v veliki meri tičejo tudi Zedinjenih držav.

Odgovor Mussolinija Rooseveltu

Rim, 21. maja. V tukajšnjih običajno dobro poučenih krogih zatrjujejo, da je Mussolini odgovoril na Rooseveltovo poslanico v zelo prijateljskem tonu. V svojem odgovoru je ponovno obrazložil stališče Italije in cilje njene politike, ne da bi se pri tem kakorkoli vezal na Rooseveltovo mirovno posredovanje. Odgovor pa je takšen, da omogoča nadaljno diskusijo in nikakor ni odklonilen.

Ugibanja o Rusiji

Tudi v Moskvi napovedujejo preorientacijo zunanje politike Sovjetske Rusije

London, 21. maja. »Daily Telegraph« poroča iz Carigrada, da pričakujejo v turskih političnih in diplomatskih krogih skorajšnji preokret v sovjetski zunanji politiki, ki je Moskva zaradi razvoja na zapadu alarmirana, a nič manj vznemirjena zaradi negotovosti in skrivnostnega stališča Italije. To je tudi vzrok, da se sovjetska Rusija vedno bolj živo zanima za evropski jugovzhod. Previdna politika Turčije v sovjetsko-finskih konfliktih je imela za posledico, da je postalo razmerje med Moskvjo in Ankaro naravnost priručno.

Stockholm, 21. maja. »Dagens Nyheter« poroča, da je predsednik SSSR Kalinin o priliki svojega nedavnega obiska v Viborgu imel govor, v katerem je naglasil, da je ves svet v nekaki revoluciji. Zaradi tega mora biti sovjetska Rusija pripravljena

na vsako eventualnost. V zvezi s tem piše organ sovjetske vojske »Rdeča zvezda«, da sovjetska Rusija zbira svoje sile, ker se zaveda, da bo morda kmalu napočil čas, ko bo tudi Rusija morala nastopiti v obrambo svojih interesov. V Moskvi se dobro zavedajo, piše list, kaj bi pomenila nadvlada ene same velesile v Evropi. Zaradi tega mora sovjetska Rusija pravočasno spreminiti svojo dosedanje zunanjo politiko in stremeti za tem, da odvrne tako nevarnost, ki grozi ne samo Evropi, marveč tudi sovjetski Rusiji. V evropskih diplomatskih krogih je to pisanje vodilnega sovjetskega lista izzvalo veliko pozornost in ne izključujejo možnosti, da se bo sovjetska zunanja politika morda že v kratkem dočela preusmerila.

Nemčija in Švedska

Vesti o nemških zahtevah po prostem prehodu čez švedsko ozemlje

New York, 21. maja. »Agencija United Press« javlja iz Stockholma na podlagi informacij iz dobro poučenih nemških in švedskih krogov, da je postavila Nemčija švedski zelo dalekosežno zahtevo, švedska naj bi dopustila svobodni prehod za nemške čete in za prevoz vojnih potrebščin v svrhu ojačenja nemške skupine pri Narviku. Do sedaj je švedska vlada te zahteve odklanjala, toda pogajanja se še nadaljujejo. S švedske strani izjavljajo, da je položaj resen, da pa ni pričakovati neposredno kakšne odločilne nemške akcije, ker je Nemčija trenutno preveč zapo-

slena na zapadu, vrhu tega pa bi se morala poprejšje glede morebitne akcije proti švedski spoznameti s Sovjetsko Rusijo. Nemška vlada glede svojih zahtev ni stavila nikakega roka, vendar pa postaja pritisk Nemčije na švedsko vedno hujši. Švedski poslanik v Berlinu je sporočil svoji vladi, da Nemčija vedno bolj sili k odločitvi.

London, 21. maja. V tukajšnjih krogih do sedaj nimajo nikakega potrdila za vesti, da bi bila Nemčija zahtevala od švedske dovoljenje za prehod nemških čet preko ozemlja.

Posestne spremembe v Ljubljani in okolici

V prvih 20 dneh tekočega meseca je bilo zaznamovanih 100 zemljiškopravnih lastninskih prenosov v vrednosti okoli 10 milijonov din

Ljubljana, 21. maja. Posestnik in tovarnar Adolf Mergenthaler v Ljubljani, Moste 26, je prodal Mariji Pečevci del svoje zemljiške parcele v kat. obč. Sv. Petra predmestje v izmeri 9247 kv. m za 250.000 din.

Kmetička posojilnica Ljubljanske okolice v Ljubljani je prodala izdelovalcu klobukov Rudolfu Pakju v Ljubljani, Sv. Petra cesta 38, zemljišče v kat. obč. Vile v izmeri 691 kv. m za 200.000 din.

Tvrduša Knez, Supančič Filip in Strassmann Leopoldina iz Gradača so prodali delavici Mariji Milnarjevi na Brdu parcelo v kat. obč. Zg. šiška v izmeri 533 kv. m za 9594 din.

Posestnica Neža Čarman v Ljubljani, Izanska cesta 27, je prodala Jožici Vidmarjevi, Celovška cesta 109, dve parceli v izmeri 246 in 602 kv. m za 24.600 din.

Posestnik Anton Codelli je prodal Veri Mikličevi, Gajeva ulica 1, parcelo v kat. obč. Udmat v izmeri 514 kv. m za 33.400 dinarjev.

Posestnik Fran Marn, Tomačevo 29, je prodal pekovi ženi Mariji Kiričevi parcelo v kat. obč. Trnovsko predmestje v izmeri 1361 kv. m za 2000 din.

Trgovka in posestnica Marija Mencinger, Sv. Petra cesta 43, in uradnik finančne direkcije ter posestnik Franc Pečnik, Stožice 170, sta prodala od svojega zemljišča v kat. obč. Sv. Petra predmestje posestnici Jeleni Maturovi, Tyrševa cesta 90, parcelo v izmeri 645 kv. m za 22.575 din.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani je prodala Alojziju Knaflju, Križevniška ulica 2, parcelo v kat. obč. Gradiško predmestje v izmeri 970 kv. m za 97.000 din.

Posestnica Antonija Rekar, Goriska ulica 35, je prodala Viktorju Baeblerju, Langusova ulica 14, parcelo v kat. obč. Kapučinško predmestje v izmeri 785 kv. m za 105.000 din.

Posestnik Josip Oražen, Moste, Predovičeva ulica 5, je prodal uradnici Mariji Potokarjevi, Moste, Predovičeva ulica 7, parcelo v kat. obč. Moste v izmeri 759 kv. m za 23.000 din.

Posestnik Andrej Pavlin, Velikovskovo 9, je prodal posestnici Antoniji Rekarjevi, Goriska ulica 35, parcelo v kat. obč. Spod. šiška v izmeri 1046 kv. m za 83.000 din.

Posestnik Rafael Demšar, Miklošičeva cesta 3, je prodal trgovskemu zastopniku Josipu Šelovinu, Masarykova cesta 22, par-

celo in hišo v kat. obč. Dravlje v izmeri 711 kv. m za 300.000 din.

Posestnik in mesarski mojster Martin Rozman, Korytkova ulica 26, je prodal kreditni zadruzi »Kovinar«, ki jo zastopata predsednik Vinko Vrankar in podpredsednik Rudolf Krusček, stavišče v kat. obč. Sv. Petra predmestje v izmeri 1042 kv. m ter pripadajoče posestvo v izmeri 143 kv. m za 325.000 din.

Posestnikova žena Helena Mostar, Peruzijeva pot 95, je prodala Karlu Ceponu, Peruzijeva pot 112, parcelo v kat. obč. Karlovoško predmestje v izmeri 9000 kv. m za 5000 din.

Posestnik in plesarski mojster Egidij Šušteršič, Igriška ulica 14, je prodal industriji in posestnici Heli Podvinčevi iz Karlova svoje posestvo v kat. obč. Gradiško predmestje za 1.080.000 din.

Posestnik Franc Gruden, Zalog 7, je prodal posestniku Alojziju Tomažiču, Lisičje št. 17, parcelo v kat. obč. Lanišče v izmeri 5323 kv. m za 10.000 din.

Posestnik Jakob Jevnikar, Vel. Mlačevo št. 8, je prodal vrtnarju Ivanu Bambiču, Vel. Mlačevo, parcelo v kat. obč. Silivna za 13.000 din.

Posestnik Anton Kušar, Ljubljana, Trzaska cesta 91, je prodal delavcu v tobačni tovarni Antonu Boeu, Kozarje 111, parcelo v kat. obč. Dobrova v izmeri 992 kv. m za 9920 din.

Posestnik Valentin Dollinar, Ig 7, je prodal opekarnarju in posestniku v Dragi Ivanu Cominjo dve parceli v kat. obč. Dobrova za 9800 din.

Posestnica Jerica Šinkovc, Trnovski pristan 14, je prodala Jožetu Kastelcu, Zagorska 30, hišo v kat. obč. Mali vrh za 8000 din.

Posestnica Ivana Pavlič, Washington, USA, je prodala Rudolfu Škulju, Vrh 6, svoje nepremičnine v kat. obč. Pijava gorica, Zelimlje in Turjak za 10.000 din.

Na realitetnem trgu vlada še vedno izredna živahnost. Samo v teku meseca do včeraj je bilo v zemljiški knjigi zaznamovanih prenosov 100 parcel, stavišč in hiš v skupni vrednosti okoli 10.000.000 din. Koko živahno so kupujejo z zemljišči, kaže dejstvo, da ni bilo v prejšnjih letih niti v teku čezlega leta toliko kupcij z nepremičninami, kakor jih je sedaj v enem mesecu.

(Inserirajte v »Sl. Narodu«!)

Članom CMD

Občnega zbora žentpetrske CMD ne bo! Kakor smo poročali, je bil za drevi ob 20. sklopa občni zbor moške in ženske podružnice CMD v restavraciji na glavnem kolektorju. V sklopu nove narabe o prelovi vseh zborov in manifestacij pa je bilo vodstvo žentpetrske CMD dopolne obveščeno, da se občni zbor drevi ne more vršiti.

Obenem se obveščajo člani in članice ter vse podružnice CMD po Sloveniji, da izostane letos tudi glavna skupščina, ki bi morala biti 2. junija v Ljubljani.

Uspel pevski koncert na Jesenicah

Jesenice, 20. maja. V nedeljo zvečer je bil v sokolski dvorani na Jesenicah koncert združenih pevskih zborov z Jesenic in Javornika. Nastopili so pevski zbori društev Sava, Sloga, Soča z Jesenic ter Enakosti in Zora z Javornika.

Prvi nastop združenih pevskih zborov iz našega revirja je dosegel sijajen uspeh. Velika in stranska dvorana ter galerija so bile polno zasedene do zadnjega kotička. Takšna navala sokolski dom še ni doživel, čeprav je v njem pred desetletjem nastopil zbor ljubljanske Glasbene Matice in pred leti Trboveljski slavski. Koncerta sta se udeležila skiadatelja gg. Fr. Marolt in Fr. Venturini ter zastopnik Hubadove pevske župe g. Albin Lajovic iz Ljubljane.

Spored je otvoril združen pevski zbor, broječ okoli sto pevcev, ki je pod vodstvom pevovodje g. Fr. Mencingerja zanosno zapel pesem Iv. pl. Zajca »Slava delavstvu in izzval silne ovacije občinstva. Sledili so nastopi posrednih pevskih zborov pod vodstvom dirigentov Fr. Mencingerja, Milana Rinalda, Martina Jerama in Stefana Gerdeja. Vsak zbor je zapel po pet lepih narodnih in umetniških pesmi, ki so zelo ugajale občinstvu.

Kot prvi je nastopil zbor »Enakosti« z Javornika, ki je zapel Ipavčev »Oblaček«, Volaričev »Zvečer«, Prelovčev »Skrijanje«, Kermjakovo »Mam pa miho kajžico« in Schnevo »Delavski pozdrav«. Silno je užgala koroška pesem »Mam pa miho kajžico«, ki so jo pevci zapeli s koroškimi naglasom.

Sledil je nastop »Soče«, ki je zapel Vodopivčev »Pobratinjico« in »Vojaki na poti«, Venturini »Rožico«, Aljažev »Na bregu« in »Soči«, med katerimi je slednja najbolj ugajala. Zbor »Sloga« je zapel Mirko »Katicico«, Prelovčev »O, da je roža moje srce«, Pregljev »Dekle moje, prinesi mi vode« in »Ob košnjah« ter Kovačičev »Na vasi«. Izmed teh je najbolj ugajala pesem »Dekle moje, prinesi mi vode«, ki so jo morali pevci ponoviti.

Zbor »Sava« je z zanosom zapel rusko narodno »Dvanajst razbojnikov«, ki je izzvala take ovacije, da jo je moral ponoviti. Sledile so Jerebova večna lepa »Pelin rože«, Hafnarjeva »Mamici v slovo«, Jerebova »O kresu« in Hajdrihova »Morje Adrijansko«, ki je izzvala silen aplavz.

Poslednji je nastopil zbor »Zora« z Javornika, ki šteje okoli 15 odličnih solanih pevcev. Vsi pevci imajo lepo barvane glasove, jasno izgovorjavo ter so odlično izvedli tudi najtežje prehode. Dirigent Stefan Gerdej je kot s čarobno piščalko izzbijal iz teh mladih grl zveneče glasove. Zapeli so Kocijančičev »Popotno pesem«, Krekovo »Ljubzen in pomlad«, Miheličev »Nebo žari« (venček narodnih), Foersterjevo »Povejte ve planince« in Hajdrihovo »Slava Slovencev«. Vse pesmi so izzvale burne ovacije med občinstvom.

Za zaključek so vsi zbori pod vodstvom dirigenta g. Mencingerja skupaj zapeli Ipavčev »Slovenec sem« in Aljažev »Na dan«. Obne pesmi sta med občinstvom izzvali viharne ovacije, ki se kar nise hotele poleči.

Nastop združenih pevskih zborov z Jesenic in Javornika je dosegel popoln uspeh. Nastop je pokazal, kaj premore skupno in složno delo na pevskem in glasbenem polju. Danes so pevci vsi eno in sicer glasniki prelepili slovenskih narodnih pesmi, ki zvone tako lepo in prijetno. Se nikoli ni na Jesenicah tako lepo in mogočno zvenela pesem »Slovan na dan« kot prav teh tako težkih in mračnih dneh.

Jesenisko in javornisko delavstvo je popolnoma dobro razumelo pomen pesmi v teh težkih dneh in z-je v tako mogočnem številu posetilo koncert združenih pevskih zborov.

SPD

Izlet v Bohinj in na Komno priredi Slovensko planinsko društvo v soboto in nedeljo 1. in 2. junija. V tem času se bo na Komni že naselila pomlad. Iz Ljubljane bo odšel v soboto 1. junija avtobus izpred evang. cerkve in bo vozil preko Bleda do »Savice« k vnožju Komne. Prihod bo okrog 18. ure, nato takoj nadaljevanje poti na Komno, kamor bodo prispeli tudi potasni peši najkasneje ob 21. v domu SPD na Komni bo preskrbljen prenočišče. V nedeljo 2. junija dopolne bodo izlet na Komni in proti Črnuemu jezeru, odkoder bodo sestopili čez Komarčev v »Zlatorog«. Tu bodo imeli izletniki več ur časa za bivanje ob Bohinjskem jezeru. Od »Zlatoroga« bo šel avtobus nazaj v Ljubljano ob 19.; izletniki bodo prispeli v Ljubljano okrog 22. Planinci, izrabite ugodno priliko ter se čimprej javite v društveni pisarni SPD v Ljubljani, kjer si rezervirajte sedeže v avtobusu. Sedeži bodo numerirani ter bo dobili najboljše prostore oni, ki se pravočasno prijavijo.

Planinski tabor Slovenskega planinskega društva bo letos v nedeljo 16. junija na Kocovskem in sicer na Stojni v bližini Kocčevja (Fridrihtaj 900 m), odkoder je prostran razgled po vsej Dolenski tja do Snežnika. Iz Ljubljane bo ta dan vozil poseben avtobus, ki bo prispel v Kocčevje okrog 8. zjutraj. Ob 10. dopolne bo maša na Stojni, na to slavnostni govori in končno planinska zabava. V okolici Stojne so krasni izleti v bogate podzemne jame n. pr. v jame »Treh bratov« itd. Za izletnike bo preskrbljen tudi prevoz v Bohinje, odkoder morejo napraviti na Kremenec, kjer bodo takrat narode v polnem cvetju, izlet. Za tabor planincev na Kocovskem se naj planinci prijavijo v čim večjem številu. Prijave sprejemajo društvene podružnice SPD v posameznih krajih.

Iz škojfe Loke

Podružitev vojaške na kolektorju. Vojaška iz škojfe Loke na kolektorju je veljala doslej 2.00 din, ob nakupu povratne karte v obe smeri le 4.50. Vojaška se je sedaj povisala tako, da stane v vsako smer 8 din.

Škofo 200 let staro znamenje na Meštem trgu je bilo v nedeljo dopolne blagoslovljeno. Znamenje so postavili škojfeški mestni očetje l. 1781. po svetovni vojni l. 1921 pa se je steber z Marijino soho podrl. Oboje so zadnje dneve obnovili.

Nepredno srečanje je doživel neki škojfeški šofer pri Podroštu. S svojim tovornim avtom je vozil proti škojfi Loki smrekove hode, ko je hotelo naključje, da je zadel s kolesom ob konja, last vozniaka Janeza Lanterja, ki zahteva sedaj odškodnino. Pravijo, da je tamkaj dovolj široka cesta in da bi bilo neprevidno srečanje lahko izostalo.

Janez je nepopoln. Petkrat je bil že sodnijsko kaznovan, večkrat politijsko, ga ga nič ne spametuje. Oni dan je zopet rogovill pred gostilno na Trati in se vtičal v poslovanje orožnikov. Obnašal se je skrajno nedostojno in iskal toliko časa, da je našel: sedanji globom se bo priključila še najnovejša.

Tatvine vse prek. Prav živahni so v našem okraju dolgoroprtniki, ki jim pride vse prav. Orožniki imajo opravka z dolgo vrsto najrazličnejših tatvin, ki so bile izvršene v Selški in Poljanski dolini, beležijo pa tudi vlom. Neki zmikav se je predvsem uveljavljal v Logu. Slavki, ženi kovača Ahlina je bil odnešen velik zajec, delavcu Francetu Koširju je zmanjkala iz vrtno lope skoro nova srajca in spodnje hlače, posestniku Juriju Stanoniku sta kar na lepem izginila iz hleva dva velika zajca, posestnici Franciški Bogatajevi je zmanjkalo krivac, podobno nož za obsekavanje smrekovine je zmanjkalo tudi posestniku Janezu Šubicu iz Zmice, najbolj pa je prizadet posestnik Pavel Mrak iz Gabrke, ki so mu odnesli ročni vrtnak z več svedri zalogo žoljev, krivac in za čuda — tudi zajca! Tatu so imeli tudi v Praprotnem v Selški dolini. Vlomljeno je bilo v stanovanje mizararskega pomočnika Franca Vidica, ki stanuje pri Antonu Berniku. Vidicu so odnesli kompletno novo obleko, vredno le nekoliko manj kot tisoč dinarjev, klobuk, dežnik, denarnico, gospodarju hiše pa brivski aparat, kos prekaženega mesa in kruh. Storilec je zbežal na kolesu. Vlomljeno je bilo nadalje v lovsko kočjo na tako zvanih Strmah, ki je last gozdne uprave v Bohinjski Bistrici. Mladenci sta s silo odprla okno in odnesla uro budilko in nekaj sladkorja. Škoda je samo 74 din, vendar pa je značilno, da si obtežujejo nepridipravi svojo vest tudi z delitki take narave.

Obiščite letos Italijo

ITALIJA je od nekdanj privilegiran potovalni smoter turistov vsega sveta, ker najdemo tam zelo lepo deželo in redoljubljen in resnično gostoljuben narod. Mimo tega imajo vzorno urejene tujsko-prometne naprave in brezhibno delujočo prometno službo. ITALIJA nudi zato tudi sedanji inozemskim obiskovalcem idealne možnosti miru in odpočitka v atmosferi veselega in delavljnega življenja.

Veselo in vedro vrvenje najdemo polet v mnogih morskih kopališčih polotoka.

Vodni sport in življenje na obali pod večno modrim nebom se menjavata tam v nepretrgani vrsti z odličnimi prirreditvami poletnega družabnega življenja.

TURIN 11. maja — 9. junija. Predvajanje modelov velike mode. Razstava avtorizirane modne oblačila. — Narodni kongres mode.

POPUST NA ŽELEZNICAH 50 — 70%

Italija

Brezplačna pojasnila in turistične brošure: E. N. I. T. DELEGACIJA, BEOGRAD, TER RAZIJE 16 IN VSI POTNIŠKI BIROJI

Drzen vlom v černetovo draguljarno

Včera popoldne je drzen ropar z revolverjem ustrahoval lastnika draguljarne v Wolfovi ulici ter nato opleni trgovino — škode je brzkone več stotisoč dinarjev

Ljubljana, 21. maja. Včeraj popoldne se je po Ljubljani kakor blisk raznesla razburljiva novica o skrajno drznem roparskem napadu na draguljarja in zlatarja Ludvika Černetu v živahnih Wolfovi ulici, o katerem je popoldne kratko poročal tudi radio.

Bilo je malo čez polno, ko je g. Černe že zaprl svojo trgovino v Wolfovi ulici in je tudi že odšla prodajalka. Draguljar je za hipec postal na pragu veže, tedaj pa je naglo pristopil k njemu elegantno oblečen možki in mu dejal »Kaj ste že zaprl gošpod Černe? Škoda, kupiti sem namreč hotel zlat prstan, a se moram že popoldne odpraviti...«

Draguljarju se je zdel mož soliden, zato ga je spremil pred izlobo, kjer sta si ogledala nekaj prstanov. Kupec je dopovedoval, da si želi prstan z zelenim kamnom, nakar mu je g. Černe odvrnil, da so to damski prstani.

Imam pa v trgovini dva slična prstana, morda bo kateri za vas,« je menil nato g. Černe in povabil kupca, naj vstopi v trgovino skozi še nezaklenjena vrata. V trgovini je g. Černe položil ključke od blagajne na pult s stekleno ploščo, kupec pa si je pričel ogledovati dragotino. Ko se je doblara razgledal in ugotovil, da sta v lokalu sama z gospodarjem, se je neznane naenkrat prav ležerno naslonil z levice na pult, nameril nanj revolver, in čisto mirno, vendar pa z odločnim poudarkom dejal: »G. Černe, čisto mirno! Roke kvišku!« Draguljar je bil tako presenečen, da je na ponovni poziv brez obotavljanja storil, kar je ropar zahteval.

»Tako, sedaj se pa umaknite v pisarno!«

Roparski napadalec se je tedaj še enkrat ozrl okrog sebe, nato pa naperil samokres naravnost na Černetovo glavo in mu velel: »Obrnite se takoj in pojdite sedaj v pisarno!« Tedaj je tudi že stopil izpred pulta za njim in popolnoma zbegane lastnika trgovine vodil pred seboj v sosednji prostor, kjer ga je posadil na stol pred pisalno mizo. Cim je sedel, mu je ukazal, naj sklene na hrbtu roke, nakar je ropar potegnil iz žepa močan motvoz in mu v hipu roke zvezal. Ko je bilo opravljeno to delo, mu je še enkrat zabčal:

»Ne gantite se in ne zintite besede, sicer takoj streljam!«

Lopov se je nato hitro umaknil nazaj v prodajalno, kjer je pograbil ključke blagajne, ki so bili na pultu, in jo odprl. V blagajni je bila v kasetah velika zaloga draguljev, raznih prstanov, zlatih ur in drugih dragocenosti. Bandit je jemal iz blagajne kaseto za kaseto, in tlačil blago v vse žepo. Samo enkrat je odkočil od blagajne, da pogleda, če njegova žrtve še mirno sedijo. Ko je pobral iz blagajne še veliko zalogo zlatih predmetov, je odprl tudi pult in pobral še od tam nekaj zlatnine, nato pa stopil celo k izloži in vzel tudi iz nje nekaj zlatih ur.

Po pripovedovanju g. Černetu, se je razbojnik zadržal v trgovini najmanj četrt ure, nato pa izginil skozi vrata takoj hitro, da g. Černe ni čul, kdaj se je prav za prav oddaljil. Šele, ko se mu je zadelo, da je v trgovini vse čisto tiho, se je g. Černe dvignil s sedeža in stopil z zvezanimi rokami v trgovino. Z zvezanimi rokami je tudi odprl nezaklenjena vrata in takoj odhitel v stanovanje v prvem nadstropju, kjer so ga že čakali na kosilo in kjer je ves strah in vznemirjenje.

Zasledovanje roparja

V Černetovo trgovino sta takoj prihitela šef kriminalnega oddelka g. Fran Zajdela, uradnik g. Lovrečič in več detektivov. Pri takojšnjih preiskavi so ugotovili nekatere pomembne podrobnosti. Daktiloskop g. Šubarevič je takoj posnel tudi nekaj prstnih odtisov, ki jih je našel deloma na blagajni deloma na pultu in na nekaterih zlatih predmetih, ki jih je zločinec otipal, a jih ni pobasal v žep. G. Černe je povedal kriminalnim organom, da je bil roparski napadalec oblečen v elegantno temno karstasto obleko in da je imel kratko pristrižene rjave brčice, postavbe pa je bil krepke in tudi precej visoke. Govoril je z njim slovenski, morda malo pomešano s hrvaškimi izrazi in s primorskim naglasom. Velike važnosti bi bilo, če bi se zgledilo kdo, ki je napadalec in g. Černetu videl na ulici, ko sta si ogledovala blago v izloži, tik preden sta odšla v lokal. Policijski organi so na podlagi izpovedi napadnega draguljarja takoj pričeli loviti zločince po mestu, vendar zankrat brez uspeha. O drznem roparskem napadu so bile seveda obveščene tudi druge varnostne oblasti, žandarmerija in policijske uprave v državi.

Ropar, ki je izvršil napad na g. Černetu, najbrže ni bil sam, marveč je imel pomagaca, ki pa je bil na straži in na opazovanju na ulici nasproti trgovini.

V Černetovo trgovino je bil izvršen drzen vlom tudi že pred leti. Takrat je vlomilec prišel v trgovino skozi okno na dvorišču. Drugi prav tako drzen vlom pa je bil v Wolfovi ulici pred nekaj leti izvršen v zlatarsko trgovino Danijela Zupanca, kjer je vlomilec odnesel med oplačanskimi urami za okrog 30.000 din zlatnine. Kolika je škoda, ki jo je napravil g. Černetu roparski napadalec, sedaj še ni ugotovljeno. Ugotoviti jo morajo šele po knjigah, verjetno pa je, da bo šla v stotisoče.

Potres v južni Kaliforniji

New York, 21. maja. A.A. (DNB) Sedaj poročajo o podrobnostih velikega potresa, ki je napravil v nedeljo veliko škodo na vsem južnem delu kalifornijske obale. Smatra se, da ta škoda znaša 2 in pol milijona dolarjev. Najbolj je bilo poškodovano mesto Imperial, kjer je bilo poškodovanih mnogo hiš in mostov. Razen tega je potres uničil vodne rezervoarje. Ubilih je bilo 10 ljudi, okoli 50 pa jih je bilo ranjenih. Po potresu je bilo prijetih več ljudi, ki so ropali.

Odiseada angleškega oddečka na Norveškem

Stockholm, 21. maja. S. (Reuter). 60 angleških vojakov, ki so se svojčas udeležili bojev pri Lillehammeru na Norveškem, je sedaj dospelo na Švedsko. Angleški oddelek je bil v bojih odrezan od ostale zavezniške vojske in zmanjkalo mu je tudi municije. Zato se je moral preko gorovja umakniti k švedski garniji. Oddelek je prehodil po zasneženem gorovju 250 km dolgo pot in je potreboval zanjo pete tri tedne.

Premiera!
V naravnih barvah!
Ob 16., 19. in 21. uri.

Dolina velikanov

Režija: William Keighley, tvorec filma »Robin Hood«.
Rušijo se stoletna debla, nasipi, mostovi in železnice. Požar se širi in kri se preliva... za svobodo hrabrega naroda.

KINO MATICA - Tel. 21-24

Burka, ki Vas bo razvedrila
kar si tudi sami želite v teh razburljivih dneh! Smejali se boste - za to Vam jamči naslednji trio komikov:
PAUL KEMP - LUCIE ENGLISH in GEORG ALEKSANDER

NAŠA MALA ŽENKA

V glavni vlogi sarmanatna Subotičanka KATHE NAGY
KINO UNION - Tel. 22-21 Predstave ob 16., 19. in 21. uri

Ne vedo kaj delajo

Predstave ob 16., 19., 21. uri. KINO SLOGA, tel. 27-30.

Film močne socialne vsebine, ki opozarja javnost na zapuščenost in vse socialni bedi izpostavljen mladino ter daje merodajnim pobudo za ustvarjanje socialnih ustanov, kjer naj se brezdomci vzgoje za bodoče poštene državljane! V gl. v. Silvia Sidney in Joel Mc Crex, s sodelovanjem hollywoodske nadebudne mladeži. Premiera danes!

Brlog ponarejevalcev odkrit v Zagorju

Senzacionalna aretacija bivšega Stojadinovičevega kandidata zaradi ponarejanja denarja

Zagorje, 21. maja. Tukašnji orožniki s komandirjem Bajerjem na čelu so že dalje časa sumili, da se tudi v zagorski dolini nahajajo delavnice ponarejevalcev denarja. Zato so vsestransko poizvedovali, naposled pa so to delavnico zares tudi odkrili.

Včeraj je prišel v Zagorje neki osumljenec ter se zgledal pri mesarju Stefanu Koširju. Orožniki so zvedeli za ta obisk in takoj podvzeli korake, da stvar do kraja razčistijo. Uspeh ni izostal. Ugotovili so, da so imeli ponarejevalci denarja svojo skrivno delavnico na podstrešju pri gostilničarju Stempaharju. Gostilničar sam je že dalje časa odsoten na orožnih vajah in se ni znano, ali je tudi on udeležen pri tej aferi, verjetno pa je, da so ponarejevalci v njegovi odsotnosti najeli podstrešno sobo v njegovi hiši. Orožniki so izvršili hišno preiskavo ter našli na vrhu zakopan stroj za izdelavo denarja in precej že izgotovljenih ponarejenih bankovcev po 500 din. Zapolnili so 190 falzifikatov po 500 din. v skupni vrednosti 95.000 din. Pri nadaljnji preiskavi so našli tudi toliko že narezanega in pripravljenega papirja za ponarejanje bankovcev, da bi lahko natiskali denarja za 1.000.000 dinarjev. Kakor je ugotovljeno, so ponarejevalci nabavili stroje in potrebne kemikalije v Zagrebu.

V zvezi s tem odkritjem so orožniki aretirali mesarskega mojstra in glavnega osumljenca Stefana Koširja, ki je falsifikatorje financiral. Iz varnostnih razlogov je bila aretirana tudi Stempaharjeva žena. Dosedanje ugotovitve kažejo, da sta bila »lastnika« te ponarejevalske delavnice Grašič in Majcen, ki sta imela tudi drugod po Sloveniji svoje »obratovalnice«. Kakor so listi že poročali, je bil Majcen te dni aretiran v okolici Ptujja, dočim je Grašič še vedno na svobodi.

Dogodek je izzval v vsej zagorski dolini in v vsem Zassavju veliko senzacijo, saj je bil Košir znana osebnost. Bil je predsednik Mesarske zadruge za lititski okraj, spušal pa se je tudi v politiko in hotel igrati vodilno vlogo. Bil je osebn znane bivšega predsednika vlade Milana Stojadinovića in je pri zadnjih volitvah kandidiral na njegovi listi.

Preiskave se še nadaljujejo in se pričakuje še nadaljnja razkritja.

narja za 1.000.000 dinarjev. Kakor je ugotovljeno, so ponarejevalci nabavili stroje in potrebne kemikalije v Zagrebu.

V zvezi s tem odkritjem so orožniki aretirali mesarskega mojstra in glavnega osumljenca Stefana Koširja, ki je falsifikatorje financiral. Iz varnostnih razlogov je bila aretirana tudi Stempaharjeva žena. Dosedanje ugotovitve kažejo, da sta bila »lastnika« te ponarejevalske delavnice Grašič in Majcen, ki sta imela tudi drugod po Sloveniji svoje »obratovalnice«. Kakor so listi že poročali, je bil Majcen te dni aretiran v okolici Ptujja, dočim je Grašič še vedno na svobodi.

Dogodek je izzval v vsej zagorski dolini in v vsem Zassavju veliko senzacijo, saj je bil Košir znana osebnost. Bil je predsednik Mesarske zadruge za lititski okraj, spušal pa se je tudi v politiko in hotel igrati vodilno vlogo. Bil je osebn znane bivšega predsednika vlade Milana Stojadinovića in je pri zadnjih volitvah kandidiral na njegovi listi.

Preiskave se še nadaljujejo in se pričakuje še nadaljnja razkritja.

DNEVNE VESTI

— Junija meseca, od 1. do 10., nam bo ljubljanski velesejem pod svojo 47. razstavno prirediteljstvo. Pokroviteljstvo je prevzel Nj. Vel. kralj Peter II. Razstavni prostori so vsi zasedeni, pa bo ta prirediteljstvo zopet lepa revija naše gospodarske delavnosti, ki je tudi sedanjih težkih časi ne morejo pritisniti ob tla, kakor je ni pritisnila dolga leta trajajoča kriza. Na velesejmu bodo zastopane vse pomembnejše industrijske in obrtne panoge, tako kovinska, tekstilna, papirna, elektrotehnična, kemična, steklarska, živilska, stavbna, poljedelski stroji, glasbila, kurjave, keramika itd. Mimo tega še zaokrožene razstave pohištva in stanovanjske opreme, avtomobilov, male obrti, »Naša vsakdanja hrana«, zobna tehnika, razstava »zaščita pred napadi iz zraka«, naša domača obrt, moda, tujski promet. Na turistični razstavi bo udeležena tudi bratska Bolgarija. Obiskovalci velesejma imajo na jugoslovenskih železnih brezplačen povratek, vozne olajšave pa so dovolile tudi mnoge druge države. V pomorskem prometu je določen 50% popust, v železničnem pa 10%.

— Kranjska industrijska družba povečala delniško glavnico. Na svojem običnem zboru je Kranjska industrijska družba sklenila, da poveča delniško glavnico od 90 na 120 milijonov din.

— Povečanje tekstilne tovarne Bergman in drug v Celju. Celjska tekstilna tovarna Bergman in drug bo znatno povečala. To dni je mestni svet v Celju že odobril zidanje tovarne in Ispavčevi ulici. Stavbni stroški bodo znašali okrog 900 tisoč dinarjev.

— Prijava terjatev v belgijskih frankih in holandskih goidinjah. Vsi uvozniki in izvozniki so dolžni, da po pooblaščenih zavodih pošljejo Narodni banki naslednje podatke: O terjativah izvoznikov v belgijskih frankih in holandskih goidinjah za blago, izvoženo v neklirinske države do 10. maja in sicer z označbo posameznih zneskov valute, države in imena izvoznika; o dolgovih uvoznikov blaga iz neklirinskih držav po fakturah, glasiščih se na belgijske frank in nizozemske goidinje za blago, uvoženo vključno do 10. maja z označbo posameznih zneskov, valute države od koder izvira uvoz in imena uvoznika. Opozoriti je treba, da ne bodo odobrena nobena plačila, če prijave ne bodo pravočasno vložene.

— 100.000 din nagrade za izsleditev razbojnika. Hudo ranjena Ivka Cvitković iz Vrbovca, ki so jo ranili razbojniki in ob tej priliki ubili tudi njenega sina, je razpisala nagrado 100.000 din za tistega, ki zločince primé. Ivka Cvitković je izjavila, da je pripravljena plačati v katerikoli državni fond 100.000 din, ako oblasti obstoje zločince na lico mesta.

— Obisk madžarske gospodarske delegacije. V Beograd je prispela madžarska gospodarska delegacija pod vodstvom ravnatelja izvoznega zavoda Nandorja. Ta delegacija je obiskala tudi razstavo živine v Novem Sadu in je tako vrnila obisk naše delegacije, ki je obiskala budimpeštanski mednarodni velesejem.

— Lipove cvetje pod kontrolo izvoza. Ker je otežčen uvoz čaja, razen tega pa ga moramo še plačevati s prostimi devizami, je devizni odbor Narodne banke izdal odlok, da je izvoz lipovega cvetja od sedlej pod kontrolo. V zvezi s tem je devizna direkcija Narodne banke izdala še potrebna navodila.

— Slovaška bo uvajala vino od nas. Ker je letošnja pozna zima napravila veliko škodo v slovaških vinogradih, bo trgatave izredno slaba in ne bodo pridelali dovolj vina za lastne potrebe. Zato bodo vino uvajali in računajo s tem, da bo sklenjen primeren sporazum z Jugoslavijo za uvoz našega vina.

— Zastopniki bolgarskega gospodarstva v Novem Sadu. Včeraj so prispeli v Novi Sad pod vodstvom predsednika kmetijske zbornice v Sofiji Ivana Nikolova bolgarski gospodarstveniki na mednarodno razstavo plemenske živine. Obiskali so zastopnike oblasti in gospodarskih ustanov, v četrtke pa se bodo mudili v Beogradu, kjer se bodo sestali s člani vlade.

— Velika stavka v rudniku »Montania«. V rudniku antimona »Montania« pri Loznici je začelo stavkati 650 rudarjev. Do stavke je prišlo samo zaradi tega, ker je podjetje odpustilo nekaj delavcev, in med njimi tudi delavskega zaupnika.

— Vlóm v pravoslavno cerkev v Zagrebu. V pravoslavno cerkev v Preobraženjski ulici v Zagrebu je bil izvršen drzen vlóm. Vlómilec se je zvečer skril v zvoničku in ko se je cerkev izpraznila, je prišel iz skrivališča. Oplenil je ročno blagajno ter odnesel okrog 5.000 din.

— Zasledovan vlómilec. Orožniki v okolici Trebnjega zasledujejo 42letnega Jakoba Rataja, ki je znan vlómilec. Rataj je doma iz okolice Novega mesta, klati pa se po vsej Dolenjski, kjer vlamlja v hiše najrajši po samotnejših naseljih v hribih. Zasledovanec, ki se rad druži s cigani, je te dni vlómil v hišo posestnika Alojza Rusa v Vel. Sevnici ter odnesel več obleke, ne, kaj denarja in precej jestvin.

— Nesreče. Iz Oviših so pripeljali v ljubljansko bolnišnico 57letnega posestnika Janca Vidica, ki ga je v hlevu, ko je krmil živino, pritisnila krava k ograji, pri čemer si je zlomil desno roko. — Enako nesrečo je doživel 58letni posestnik Janez Strus iz Vel. Mlačevega. V hlevu ga je pritisnil ob steno vol, zaradi česar si je zlomil več reber. — Triletna delavčeva hči Breda Kobolica iz Gorji pri Bledu se je včeraj popoldne smukala doma okrog skafov, v katerih je bila vrela voda za perilo. Otroek se je pri tem spotaknil in štrbunknil v vodo. Dekletce se je močno oparilo po spodnjem životu. — V Dravljah je neznan motociklist podrl 21letnega pečarskega pomočnika Stanka Turka, ki je dobi hujše poškodbe po životu. V bolnišnico so včeraj popoldne pripeljali tudi ženo služitelja na univerzi, Tončko Roštorharjevo, ki je doma padla po stopnicah in si zlomila desno roko.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo pretežno oblačno, sicer nobenih bistvenih sprememb sedanjega vremena. Včeraj je nekoliko deževalo v Ljubljani, Beogradu Sarajevu in na Rabu. Včeraj je bila najvišja temperatura v Ljubljani 21,2, v Zagrebu 21, v Dubrovniku in Splitu 20, v Sarajevu in Kumboru 19, v Beogradu, Visu in Rabu 18, v Mariboru 15,5. Davi je kazal barometer v Ljubljani 763, temperatura je znašala 10,8.

Iz Ljubljane

—lj Popolnarske uradne ure so uvedene po vseh oddelkih mestnih uradov in po vseh mestnih zavodih in podjetjih zaradi odsotnosti večjega števila mestnih uslužbenecv in zaradi izrednih razmer povečane dela. Navzlic popolnarskim uradnim uram pa za stranke poslujejo mestni uradi samo dopoldne in naj občani prihajajo samo do 12. po opravihi v mestne pisarne.

—lj Podpiranje, ki dobivajo redno podporo od države, ko so njih hranilci pri vojakih, dobe poleg tega še enkratno izredno podporo 150 din, vendar pa za sedaj samo tisti, katerih hranilci so bili že 30. aprila ali pa so se na vajah. Opozorjamo torej, naj samo tisti pridejo po to izredno podporo v odsek za podporo na magistratu, ki so bili njih hranilci 30. aprila pri vojakih, ker bi vsi drugi gubili čas s povpraševanjem in iskanjem podpore.

—lj Varujte se pred zlorabami. Iz verdostojnih virov smo doznali, da se razprodajajo za protituberkulozni teden nabiralni listki stare izdaje, ne pa listki s slikama »Zdravilišča Golnik« in »Golnik«. Opozorjamo občinstvo, da naj kupuje samo ilustrirane nabiralne listke ter jih po nakupu takoj uniči. Listki brez slik datirajo iz prejšnjih let in niso več veljavni. Takisto se razprodajajo tudi tablice z napisom »Ne pljuvaj na tla«, ki niso opremljene z imenom založnice Protituberkulozne zveze. Vse takšne tablice, ki niso označene z imenom naše organizacije, odločno odklanjajte. — Protituberkulozna zveza v Ljubljani.

—lj Proslava 40letnega umetniškega dela člana drame Josipa Daneša, ki je bila preložena zaradi njegove bolezni, bo v nedeljo 26. maja v opernem gledališču. Igral se bo Gogoljev »Revizor«. V vlogi poglavarja bo gostoval namestu našega IČesarja, ki je na orožnih vajah, veliki hrvaški igralec Marković, ki šteje to vlogo med svoje najboljše. — Vstopnice, kupljene za 9. april, veljajo za to predstavo. Opozorjamo na ta izredni dogodek, občinstvo pa, ki je rezerviralo vstopnice, prosimo, naj jih dvigne do petka 24. maja opoldne. — Za jubilej našega najstarejšega in priljubljenejšega igralca je veliko zanimanje in zato segajete po vstopnicah, ki so v predprodaji v operi.

—lj Pomislite, da je v vsakem dinarju, ki ga darujete za protijetični pokret, skrita lučka upanja v življenje za naše jetične bolnike! Darujte!

—lj Razstava E. Piščančeve v galeriji Obersnel podaljšana. Zaradi velikega zanimanja in umevanja, ki ga je pokazala publika za razstavljena dela Elde Piščančeve, se je lastnik galerije Obersnel odločil, da razstavo podaljša. Razstava bo odprta do 26. t. m. Vabimo ljubitelje lepe umetnosti, naj si ogledajo razstavljena dela. Vstop v razstavne prostore galerije Obersnel je brezplačen.

—lj Prijava krvojadalec v obči državni bolnici v Ljubljani. Vsi, ki bi bili pripravljeni oddajati za odkodnino koi bolnikom tega zavoda, naj se javijo čimprej v bolnici, in sicer v I. kirurškem oddelku ob ponedeljkih in četrkih v popoldanskih urah. Pogoj za sprejem v krvojadalsko skupino je neoporečno zdravstveno stanje in stalna pripravljenost ter dosegljivost podnevi in ponoči. Za enkratno oddajo krvi plača bolnišnica uprava 250 din.

—lj »Toti list« se bo letos predstavil ljubljancem z živo besedo. V »K« paviljonu na ljubljanskem velesejmu, ki bo od 1. do 10. junija, bo prirejal večerne predstave, ki bodo brez dvoma pozitivno veseleli prostor. Po velikem uspehu in stranskem priznanju, ki so ga doživeli sodrušniki in uredniki na zadnjem Mariborskem tednu, je prav, da tudi Ljubljana spozna ljudi, ki polnijo dvakrat na mesec sedaj edini slovenski humoristični list »Toti list«. Kupleti in skeči bodo ob spremljevanju priznanega orkestra s humorjem in satiro povedali margikaj. Upamo, da bo Ljubljana znala ceniti trud mladih ljudi in se oddolžiti s častnim posetom.

—lj Dve tatvine. Iz gimnazijskega poslopja v Vegovi ulici je bilo ukradenega nekaj tekočnega orodja, med drugim tri žoge odbojke, vredne 390 din. — Albert Gogala pa je prijavil, da mu je nekdo s kolesa, ki ga je pustil brez nadzorstva pred gostilno »Gajev hram« ukradel aktovko z raznimi spisi. Gogala je oškodovan za 300 din.

—lj Ukradeni kolo. Mihael Belak je prijavil, da mu je neznanec odpeljal ispred Pakjove gostilne v Linhartovi ulici rdece pleksano kolo s tov. št. 74591 znamke »Bizzotoc«. Ukradeno kolo je vredno 700 din.

—lj Dražba košnje v tivolskem parku bo v nedeljo 26. maja ob 9. v mestni vrtnariji. 238-n.

—lj »Ne vedo, kaj delajo« je film močne socialne vsebine, ki nam z vso nazornostjo kaže, kako je treba povesčati pažno zapuščenim deci, da se vzgoji v pošteno in koristne državljane. Pokaže nam tudi, da je v navidezno se tako trdi in hravpi luščini vedno zdravo in kleno jedro. Treba je samo najti pot do srca z razumevanjem in ljubeznijo. — Lepa Silvia Sidney, ki je že dolgo nismo videli na platnu, igra v tem globokem socialnem filmu glavno vlogo, plemenite sestre in nežne prijateljice brezposelnemu inženirju, s katerim se končno zveže za vse življenje. Sodeluje pa tudi mala hollywoodska garda, ki nam na svojevrsten način predoci vso tragedijo nizkotnega pouličnega življenja polnega revščine in kriminala. Življenje teh malih otrok je najzeločnejša slika današnjega časa. Premiera je danes v kinu Slogi. 1361

—lj Naša šarmanatna rojakinja Käthe Nagy v veseli burki »Naša mala ženka«. V dobi, ko sta nam smeh in razvedrilo tako potrebna, predvaja kino Union eno najzabavnejših burk avtorja in režiserja neopazne veselolgre »Vzorni soprega« Heinz Rühmannom, veselo burko »Naša mala ženka«. Trio najpopularnjših komikov: Paul Kemp, Lucie English in Georg Aleksander, ta trojica je najsigurnejše jamstvo, da je film res izvrsten, odličen in zabaven. Glavno vlogo »male ženke«, ki je šarmanatna, ljubezniva, obenem je tudi nagajiva in ljubosumna, igra Käthe Nagy, naša znamenita in vsepovsod priljubljena rojakinja iz Subotice. Film ima obilo situacijske komike, obilo zdravega in odličnega humorja, tako da se gledalec pri tej burki res od srca lahko nasmeje in izvrstno zabava. Kdor hoče tedaj v teh burnih dnevih pozabiti na tegobe, ki nas tarejo, si bo z veseljem ogledal film v kinu Unionu in si privoščil dve uri odlične zabave. 1360

Kako se morajo države ščititi med vojno

Napeti je treba vse sile, da ostane tudi morala prebivalstva na višku

Država, ki dandanes zaide v vojno, da mora braniti svoj obstanek in svobodo naroda, mora napeti do skrajnosti vse sile, če hoče zmagati; v ta namen se mora posluževati vseh sredstev, ki se ji nudijo. Zato tudi izdaja razen drugih ukrepov zlasti vojno kazenski!

S takšnimi posebnimi ukrepi se izražava volja države, da ne more pripuščati ničesar, kar bi škodovalo njenim interesom, pa tudi ne n. pr., da bi posamezniki slabili državo med vojno znotraj kakorkoli, čeprav posredno. V takšnih časih bi bila vsaka sentimentalnost anahronizem; v svoji življenjski borbi se dandanes država obrača na svoje državljane jasno in odločno: Kdor ni z nami, je proti nam! — Med vojno morajo biti državni interesi nad vsem, podrediti se jim mora vse drugo, da je borba čim bolj učinkovita in zmaga zanesljiva.

S tega stališča je treba tudi presoati vojno-kazenske ukrepe, ki se zde morda komu prestrogi, toda potrebni so v narodnem interesu. Zaradi te strogosti ne more nihče trpeti krivice, ker je pač v interesu skupnosti, v interesu slehernega državljanca.

Obrambni ukrepi proti notranjim sovražnikom države prihajajo posebno jasno do izraza v novem nemškem vojno-kazenskem zakonu. Z njim zasledujejo predvsem, da bi preprečili resignacijo, malodušnost med narodom ter da bi se ne razvila klica razdora, ki bi lahko ogrozila notranjo slogo.

Ko je na dnevnem redu vprašanje države, državna oblast ne more priznati nobene politične opozicije. Toda vojna nudi posameznikom mnoge prilike za prestopke in zločine najrazličnejših vrst. Že zato mora država uvajati ukrepe, da zavezji ljudske slabosti in da napravi neškodljive antisocialne elemente. Smoter teh ukrepov je, da se ne širi med narodom demoralizacija.

Med drugimi ukrepi državna oblast tudi prepoveduje poslušanje tujih radijskih postaj. Na prvi pogled se ta prepoved morda ne zdi tako važna, a postane nam razumljiva, če vemo, da obstoji tudi četrta fronta, in sicer na področju eterskih valov. Prebivalstvu v zaledju ne morejo dovoliti, da posluša navete in sprejema sporočila iz inozemstva, prav tako kakor ne vojaštvu na fronti, da bi sprejemalo zapovedi sovražnega poveljstva. Tudi v tem pogledu je treba ukreniti vse, da se doseže čim popolnejše soglasje naroda. Zato bi bilo

nečastno za vsakogar spričo tako prepričljivih razlogov, če bi poslušal tuje radijske postaje.

Antisocialni elementi izkoriščajo med vojno za svoje temelje namene posebno naslednje prilike: zatemnitev mest, odsotnost stanovalec v stanovanjih in omejitve prodaje življenjskih potrebščin. Edina kazen za nekatere zločine z izkoriščanjem teh posebnih prilik je — smrt. Državna oblast zavzema stališče, da mora sleherni, ki izkoristiljublja, zaradi svojih osebnih interesov ter obogatitve izkorišča izredne prilike, te prestopke plačati z lastno glavo, ker je škodilivec skupnosti. Pri tem pa ne smemo prezreti, da so največji zločinci med vojno posamezniki, ki pridejo pogosto navzkriž z zakonom tudi pred vojno; to dokazujejo zanesljive izkušnje.

Med vojno razlikujejo tri vrste zločincev: narodne škodljivce; zločince, ki se pri svojih zločinih poslužujejo nasilja, in saboterje. Narodni škodljivci so tisti, ki v zasadenih krajih plenijo in ki zlorabljajo posebne ukrepe. Prav tako so proglasili za narodne škodljivce požigalci in ljudje, ki s kakršnimi drugimi sredstvi slabe narodno obrambo. — Zločince, ki se poslužuje nasilja, je vsak, če uporablja orožje pri plenitvi, bodisi na ulici ali kje drugje. — Saboter je, kdor uničuje surovine ali življenjske potrebščine, ali če jih prikriva ter tako onemogoča preskrbo ljudi v vsakdanjimi potrebščinami. Saboter pomaga sovražniku, saj je tudi sovražnikov smotnik, da gospodarsko oslabi državo in ji tako onemogoči nadaljevanje vojne. — Preden je lahko kdo obsojen na podlagi vojno kazenskih ukrepov, mora biti dokazano, da se je res pregrešil. Sodnik mora krivca v sodbi proglasiti za narodnega škodljivca.

Pri presojanju zločina sodniki morajo zlasti upoštevati slabe razmere, ki jih zločinec izkorišča pri svojih zločinih. Tako bo n. pr. storijo kaznovani tisti, ki bo izvalil od družine vojaka denar pod pretežno, da je bil njihov svojec hudo ranjen ter prosil pomoči. Prav tako pa doleti ostra kazen tudi tistega, ki prejme na bojišču denar od vojaka, da bi ga poslal njegovi družini, a ga zapije. V tej vojni državna oblast zelo skrbi, da bi se ne dogajale napake kakor med svetovno vojno. V ta namen služi zakon, ki se ga bodo posluževali hitro in učinkovito. Vojaki na bojišču morajo imeti občutek, da so njihove družine v zaledju povsem varne ter da uživajo vso pravno zaščito državnih oblasti.

Vlak pregazil avtomobil

Nesreča je zahtevala življenje inž Zlatka Najžarja iz Maribora

Maribor, 21. maja. Včeraj dopoldne ob 10.30 se je pripetila na železniški progi Grobelno—Krapina strahovita železniška nesreča, ki je zahtevala življenje mladega, splošno znanega 32letnega inženjerja Zlatka Najžarja iz Maribora, ko se je peljal z avtomobilom iz Zagreba proti Mariboru. Na nekem ovinku je avtomobil pasiral železniško progo, v tem trenutku pa je pridrvel vlak in z vso silo treščil v zadnji del avtomobila ter ga vlekli se kakih 150 m s seboj. Avtomobil se je popolnoma razbil, izpod njegovih ruševin pa so že vsega zmrznjenega potegnili inž. Zlatka Najžarja, čevljenega potegnili inž. Zlatka Najžarja, ki je bil že mrtev. Po čudnem naključju pa je ostal sofer za volanom nepoškodovan.

Truplo pokojnega Najžarja, ki je sin upokojenega davčnega uradnika v Mari-

boru, bodo prepeljali v Maribor, kjer bo tudi pogreb.

Pokojnega Zlatka Najžarja niso poznali samo v Mariboru, temveč tudi v Ljubljani in sploh po Sloveniji. Bil je izvrsten sportnik in je dolgo vrsto let zastopal barve ISSK Maribora. Pozneje se je preselil v Ljubljano, kjer je nadaljeval študij in ga tudi dokončal. Bil je tudi glasbeno izredno nadarjen in je sodeloval pri raznih orkestrih, potem pa je bil mnogo let redni član radijskega orkestra v Ljubljani, kjer je igral čelo. Simpatičnega, mnenja inženjerja bodo pogrešali tudi mnogi gostje iz »Evropce« in »Zvezde«, saj je bil tudi med našimi najboljšimi biljardisti.

Njegova tragična usoda bo zbudila globoko sočutje zlasti s bridko prizadeto rodbino, ki ji je bil sin in v krepko oporo. Pokojniku blag spomin, ugodni Najžarjevi rodbini naše iskreno sožalje!

Beleznica

KOLENDAR
Danes: Torek, 21. maja: Feliks
DANASNJE PRIREDITVE
Kino Matica: Dolina velikanov
Kino Sloga: Ne vedo kaj delajo
Kino Union: Naša mala ženka
Šentpetrski podružnici CMD moška in ženska občni zbor ob 20. v restavraciji na glavnem kolodvoru
Mnogoliceva razstava v Jakopičevem paviljonu odprta od 8. do 17.
DEŽURNE LEKARNE
Danes: Mr. Leustek, Resljeva cesta 1, Bahovec, Kongresni trg 12, Komotar, Vič — Tržaška cesta 48.

Naše gledališče

DRAMA
Začetek ob 20. uri
Torek, 21. maja: zaprto. (Gostovanje ljubljanske drame v Kranju: Asmodej)
Sreda, 22. maja: Strahopetec. Red Sreda
Četrtek, 23. maja: Asmodej. Izven. Zm. zane cene od 20 din navzdol
Petek, 24. maja: ob 15. uri: Županova Mica. Varh. Dijska predstava. Cene globoko znižane od 14 din navzdol
Sobota, 25. maja: Severna lisca. Red B
Nedelja, 26. maja: zaprto. (Dramska predstava v operi)
Lenormandova izredno zanimiva drama »Strahopetec obravnava dramo človeka, ki se je odtegnil vojaški dolžnosti in zašel med volune. Dejanje se godi med svetovno vojno v Švici. Glavne vloge igrajo: Kralj, Levar, Jerman in Mira Danilova. Opozorjamo na to delo, čigar aktualnost razkriva vso strahoto vojne.
Poseben gledališki dogodek v operi: Gogoljev Revizor. Proslava 40letnice umetniškega dela Josipa Daneša-Gradiša, popularnega dramskega umetnika, bo v nedeljo 26. t. m. v operi. Proslava, ki je bila določena že za mesec april in jo je preprečila Daneševa bolezen, bo pridobila z gostovanjem znanega zagrebaškega igralca Mihajla Markovića v vlogi poglavarja na zanimivost. Za Danešev proslavo že kupljene vstopnice veljajo za to predstavo. Ker vlada zanjo izredno zanimanje, opozorjamo občinstvo, naj si pravočasno zagotovi vstopnice!
OPERA
Začetek ob 20. uri
Torek, 21. maja: Adriana Lecouvreur. Red B
Sreda, 22. maja: Kleopatra. Red A
Četrtek, 23. maja: Modra roža. Red Četrtek
Petek, 24. maja: zaprto

Še o avtomobilski ocenjevalni vožnji

K včerajšnjemu poročilu o ocenjevalni vožnji Avtokluba je treba navesti še nekaj podrobnosti o odnosu korektur. Tako je treba omeniti, da so v Mercedes-Benzovi ekipi imeli Kramar Miloš 19. Rosenwirth Karl 18. in Stutz Walter 26. točk, skupaj 63 točk. Flatawa ekipa je prišla na četrto mesto in je dosegla 116 točk, prav toliko kakor Adlerjeva in ne 136. kakor je bilo prvotno objavljeno. Med damami je Rechbachova v avtomobilski kategoriji do 2000 ccm zasedla s 6 slabimi točkami drugo mesto. Rezultati neobvezne hitrostne dirke na Sorškem polju pa so naslednji:

Motocikli: 1. Šiška Janko, BMW 128.100 (najhitrejši), 2. Kobi Mirko, Norton 108.706 3. Lapajne Jule NSU 105.260, 4. Hassl Viktor, Puch 102.500.
Avtomobili: Kategorija do 700 ccm: 1. Vidmar Stane DKW 89.700, 2. Dr. Boh Alojzij, DKW 88, 3. Jakopič Gustav, Fiat 84.700.
Kategorija do 1.500 ccm: 1. Ing. Gašparin Pavel, Škoda 92.300, 2. Kenda Ivan, Adler 91.140, 3. Dr. Žužek Bogdan, Fiat 89.700.
Kategorija do 2000 ccm: 1. Rozman Stanko, Ford 115, 2. Maire Henry, La Salle 108, 3. Kristan Boris, Opel 104.300.

Četrti, 21. maja. Beograd 10, Pariz 8.375, London 14.60, New York 446, Bruselj — Milan 22.50, Madrid 45, Berlin 178.75, Stockholm 104.25, Štutga 5.50, Baharešta 2.35.

... za sokolskim praporom

Telovadna akademija Sokola III

Razmere so prisilile Sokola III. da je v silo posegel po veliki dvorani na Taboru za prireditve telovadne akademije. In tako je naneslo, da se je tudi občinstvo k navadno ne hodi na periferijo obiskovati sličnih prireditev seznanilo z delom tega sokolskega društva. Ko pa smo videli drobca dela Sokola III. ki nam je bil predvajan v soboto zvečer, smo bili kar prijetno presenečeni. Tako lepo in skladno se bile vse točke izvedene, da skoro nismo mogli verjeti, da je to tisti Sokol III., o katerem je še pred nedavnim časom izgledalo, da ne more in ne more naprej. Prav ta telovadna akademija na je pokazala, da je Sokol III. krizo prebolel in da gre odločno v boljše dobo.

Akademija se je pričela z nastopom mlajše dece ki je prav ljubko izvajala vaje po narodni »Venček na glavi«. Male deklice so to točko izvedle s toliko resne volje, da je bilo občudovanja vredno. Za deco je nastopila vrsta ženskega naraščaja na gredi. Posamezne naraščajnice so izvedle vaje prav dobro in je bilo videti, da so se resno pozanimale za to vrsto orodne telovadne, ki je tako primerna za ženske. Za ženskim naraščajem je prikorakalo na oder devet dečkov, ki so lepo in v redu izvedli proste vaje »Jagnje moje«. Prekoki čez konja izvedeni po moškem naraščaju so občinstvu ugajali. Za to točko je izvedla osmorica ženskega naraščaja vaje, ki pa so izdale manj zadovoljivo in jo bila to skoraj edina točka akademije ki ni zadovoljila. Pripravi smo, da bo načelstvo Sokola III. posvetilo ženskem naraščaju več pozornosti, saj izgleda, sodeč po vajah na gredi da ima prav dober material. Morda nekoliko neugoden vtis nastopa ženskega naraščaja pa je takoj zabilis nastop drugega oddelka ženske dece, ki je predvedla vaje z vrtnicami. Navdušeno poslušanje je bilo priznanje deklicam, ki so morale vaje ponoviti Petrica članov in prav zadovoljivo izvedla po dve vaji na bradli in žela tolo priznanje navzočega občinstva. Točka »Oj leci sivi Sokole«, ki jo je izvajala moška deca je prav tako zadovoljiva. Odlična točka so bile raznoterosti moškega naraščaja, ki je z njimi pokazal da se prav resno zanima za moderno telovadbo. Tudi »Valčkova melodija« izvajana po članicah je izpadla odlično. Zahteva občinstva po ponovitvi te točke je bila članicam zaslužen priznanje. Ze pred to točko (naj popravimo!) je izvajala osmorica moškega naraščaja lepo in skladno težko in naporno točko vaj. Motilo je le preglasno štetje za odrom. Kot zadnji so nastopili člani z efektno vajo ki so jo izvedli strumno in v najlepšem redu. K za-

ključku so se vse vrste zvrstile na odru in skupno z občinstvom zapele »Le narej«.

Ne smemo pozabiti tudi mlade spremljevalke pri klavirju ki je opravila svojo nalogo postrvovalno in vzorno. Nekoliko več vaje pa bodo slični nastopi Sokola III. še lepše potekali. Priznanje gre vadiateliskemu zboru Sokola III., ki ga vodi načelnik br. Jurjevič in načelnica s Pavšičeva. Opravi je težko delo in lahko s ponosom zre na sadove tega dela.

Poset akademije je bil nekoliko slab, čemur se ni čuditi. Nastop društva ki je bilo doslej po svojem delu malo znano in na razmere, v katerih živimo, je krivo temu. Toda prepričani smo, da se bo tudi v tem pogledu obrnilo za Soko III. odločno na bolje.

Zelimo le še, da Sokol III. tudi pri slavo desetletnice 2. junija izvede tako odlično.

Naraščajska akademija Sokola Zg. Šiška

Ljubljana, 21. maja

Dasi maj ni več primeren čas za prireditve v zaprtih prostorih in dasi je imelo zvečer nar. prosv. društvo »Vodnik« materinsko proslavo, se je vendar sokolska dvorana napolnila, kar je dokaz, da so sokolske prireditve res priljubljene. To pot je naš naraščaj prvič stopil pred širšo javnost s samostojno naraščajsko akademijo, ki je pokazala, da se poleg telovadbe goji tudi ostalo prosvetno delo. Spored je obsegal poleg uvoda in zaključka 12 točk, med njimi 4 telovadne. Pozdravno besedo je izrekal br. starosta, ki je prikazal potrebo sokolskega dela v današnjih razgibanih casih. Zupaničevemu pesem »Vseh živih dan« je z občutjem prednašal naraščajnik Zimond. Povsem uspešno ni prednašanje »Dekliške peme«, Mlado pevko bi moral spremljati kdo na klavirju, da ne bi mestoma distonirala glas ima pa kar prijeten. Veselje »Dve tašči« je pokazala, da je tudi med naraščajem nekaj igralskih talentov. Poznala se je skrbna režija vsestransko neumorna podstarosta br. Rube. Po odmoru so se vrstile 4 telovadne točke. Raznoterosti smo že videli na jubilejni telovadni akademiji, enako vaje na drugo in dvovisinski bradli Nova pa je bila »Desetorica«, katere avtor je agilni načelnik br. Jenko, ki jo je tudi uveljavil. Točka je izredno ugajala in so jo morali ponoviti. Malce predloga je bila za te itak obširen spored recitacija Cankarjeve črtice »Konec«. Naslednje pevske in glasbene točke so tudi prav ugajale. Res efektna zaključna točka je bila zborovska deklaracija. Grudnove pesnitve »Na nož«, S »Pjesmi sokolskih legij«, ki so jo peli navdušeno vsi prisotni. Je bila uspešna akademija zaključena.

V Kranju gradijo pošto poslopje

Avtomatska telefonska postaja za Gorenjsko — Potreba po kraljevski pošti

Kranj, 20. maja

Od prevrata se je leto za letom v čimda večji meri kazalo, da pošta z najmanjšim prostorom v privatnih hišah ne more zadostiti velikemu prometu. Stalno seljenje pošte je oviralo namene in stranke, a niti v enem poslopiju pošta ni imela primernih poslovnih prostorov. Te razmere so končno dovedle do tega, da sta se začeli za stvar zanimati na pritisk posameznih korporacij pošta direkcija in ministrstvo. Po uspešnih razgovorih z občino, ki je dala na razpolago za novo zgradbo poštne poslopja potreben svet, se je lani pričelo čiščenje terena in podiranje nekaterih starejših hiš, ki so stale na prostoru za »rotovžem« na križišču Bleiweisove ceste in Maistrovega trga. Svet, ki je namenjen za novo pošto, meri 707 kv. m. samo pošto poslopje pa bo zavzemalo nad 550 kv. m. ploskve. Na tem prostoru so pričeli v zadnjem času zopet delati in bojazni, da z gradnjo poslopja tako potrebne pošte ne bo nič, je zopet splahnela.

Vso javnost seveda zanima, kako bo urejena nova pošta? Ako ne bo med gradnjo prišlo do kakih večjih sprememb, bo po sedanjih načrtih nova pošta prav lepo in smotrno urejeno poslopje. Stavba sama bo na Maistrovem trgu, dočim bo z Bleiweisove ulice dohod za vozove na dvorišče stavbe. Prostor poslopja bodo obsegali v kleti drvarnice, pralnice, skladišče za prodajno govedo, prostor za akumulatore in protiplinsko zaklonišče. V visokem pritličju, ki bo dostopno po širokih stopnicah, bodo naslednji prostori: velik prostor za stranke, ki bo ves obložen s kamnom (travertinom) in pa uradni prostori z oddelki za pisemsko in denarno pošto, brzojavna in telefonska centrala z dvema celicama ter oddaja za pakete. Poleg oddaje bo nameščeno tudi skladišče paketov, iz katerega bo možno natovarjati pakete direktno na avtomobil. Iz veže bo dostopen za stranke še poseben prostor za predajo

večjih pošilk, ostali prostori pa so namenjeni za pismonoše in kartiste. V prostoru med stopnicami, ki vodijo v poslopje in k prostorom za stranke v tako znanem vetrolovu bodo nameščeni poštni predali, na desni pa bodo stopnišča v stanovanja hišnika in upravnika pošte. V pritličju bo še ločena od ostalih prostorov ravnateljeva pisarna s predobno.

Prostori v prvem nadstropju bodo razdeljeni v dva dela. V glavnem traktu proti trgu bo stanovanje upravnika, obstoječe iz 2 sob, kabineta, poselske sobe, kuhinje, kopalnice in ostalih pritliklin. Ostali del bo ločen in obsega telefonsko centralo s čakalnico in dvema celicama, arhiv, telegrafsko centralo, rezervni prostor, avtomatsko centralo, razdelilnik, delavnico, shrambo aparatov in drugo.

Vse to kaže, da bo nova pošta prav moderno urejena in da bomo lahko s ponosom gledali nanjo. Razumljivo je, da bo tudi zunanjsčina stavbe lepa, saj bo vse pročelje gladko z velikimi okni, podstavci pa bo obložen s kamenitimi ploščami. Čeprav bo poslopje le enonadstropno z visokim pritličjem, bo v višini celo presegalo poleg stoječo občinsko hišo, v kateri je nameščena sedaj policija. Ob gradnji novega poštne poslopja v Kranju, ki bo edino novo pošto poslopje v 20. letih na področju ljubljanske direkcije, moramo z zadovoljstvom ugotoviti, da bo v novem poslopiju avtomobilska telefonska centrala za vso Gorenjsko, kar bo velike važnosti za gospodarsko življenje vsega gorenjskega kroga. Manj razveseljivo je dejstvo, da se ničesar ne čuje o ureditvi kolodvorske pošte v Kranju. Kakor je potrebna nova pošta v mestu, tako potrebna je tudi ureditev paketnega oddelka na kolodvoru in telefonska govorilnica. Očvdi bi bilo utemeljevati to zahtevo, kajti najrazličnejša društva in gospodarske ustanove so že nestokrat obrazložile to v svojih resolucijah.

jah. Upajmo, da bo v kratkem, morda v zvezi s preureditvijo kolodvora, tudi to vprašanje rešeno.

Iz Zagorja

Lep zgradbalek. Ob tragični smrti ponesrečenega rudarja Franja Romiha, ki je zapustil betežno vdovo in dva neposkrbljena otroka, so rudarji v kratkem času nabrali potrebno vsoto, ki so jo izročili vdovi, da je lahko plača a prevoz pokopinikovega trupla iz ljubljanske bolnice in pogreb ter ji je ostalo še nekaj denarja za prvo največjo silo. Naproseni smo, da se v njenem imenu zahvalimo peticiji, ki jo je zbirali prispevke, in vsem pokopinikovim tovarišem ter ostalim plemenitim darovalcem. Prav lepo se je zavzela tudi TPD za pokopnikovo družino ter ji omogočila obstanek. Pogreb pokopnika je bil ob veliki udeležbi občinstva saj je bil Romih povsod priljubljen, osirotela družinica pa predmet spoštnega sočustvovanja.

Nabora danes v torek in jutri ne bo, kakor je razvidno iz razpisa na občinski deski. S tem odpade tudi smotra, na katero so bili pozvani rezervni oficirji za sredo.

Nesreča s staro pištolo. Na Mlinšah so pretekli teden kmetiči fantje napravili podoknico godovniku Janezu Hribovsku. Pri tej priliki je kmetiči sin Franc Pikelj nabasal staro dvocevno pištolo s smodnikom in papirjem. Petelin pa se mu je prezgodaj sprožil in sta mu oba nabola udarila v levo roko mu odbila kos mezinca, posnela precej mesa s prstov, del nabojev pa ga je oplazil po obrazu, da ima poškodovane tudi oči. Zdravi se v bolnici.

Smrt znanega židarskega mojstra. V nedeljo ob pol 8. jutraj je na svojem domu v Podlipovcih po kraji bolezni umrl daleč znani židarski mojster in stavbenik Anton Urbanija v 76. letu starosti. Zgradil je mnogo hiš in drugih poslopij v okolici naše občine in drugod po deželi. Zgradil je na primer večino hiš nove kolonije »Na griču« v Toplicah. Zapuška mlado vdovo in šest, po večini že odraslih otrok. Delovnemu možu ohranimo lep spomin žalujčim naše tolo sožalje!

Nogometna tekma med loško »Svoboda« in drugo garnituro »Slavije« iz Ljubljane je potekla v korist domačih z rezultatom 6:1. prvi polčas 2:1.

Licencija za škropljenje cest pretekli ponedeljek ni uspela ker se zaradi razmeroma nizke ponudbe občine ni zlasil noben interesent. Občina ponuja za dvakratno škropljenje območja od Pokca v Toplicah do postaje 130 din na dan. Zleđa, da se voznikom boli splašča prevažanje drugega blaga.

Društvo za varstvo otrok je na svojem letnem obnem zboru pretekli dni ugotovilo, da je v dobi svojega devetletnega obstoja obdarovalo 978 otrok z obutvijo 270 pa jih je poslalo na enomesečno krepitev na Pohorje. Društvo razmišlja o likvidaciji, ker je nastal tak položaj, da se čuti v svojem delu oviranega oziroma nepotrebnega, ker je bil v kraju ustanovljen

odbor Unije z istimi nalogami in ker po tem takem dve konkurenciji društvi z istimi nalogami ne moreta obstajati. Vse je odvisno od finančnega pr. b. ema oziroma rednih podpor, ki jih je doslej društvo prejemale.

Iz Rajhenburga

Velik vlom. Te dni je bilo vlomljeno v trgovino Blaža Jerička v Rajhenburgu. Vlomilci so ponoči vdrl v trgovino skozi vrata in odnesli 25 kg surove in 25 kg žgane kave, 18 m suknega blaga, 38 moških svilenih in navadnih srajc, nekaj moških spodnjih hlač, več ovrtnic, nekaj ovrtnikov, 24 parov moških in ženskih nogavic, 10 parov copat, 30 moških čevljev, 16 pletenih jopic, več pletenih ženskih rut in več drugih pletenastih izdelkov. Tatovi so prišli v Rajhenburg najbrže z vozom ali z avtom, ne ve se pa, v katero smer so s plenom izginili. Jeriček je oškodovan za 17.000 din.

Razpis prostih učiteljskih mest. Banske uprava v Ljubljani opozarja učiteljsko, da morajo prizadeti po ministrskem razpisu III. br. 25684 z dne 11. t. m. vložiti zadevne prošnje pri šolskih upraviteljih najpozneje do 25. t. m. V zvezi s tem se pripominja, da je v šolstvu prosto mesto le za učitelja pomožnega oddelka, dočim v Studencih in na Hajdini sedaj sploh ni prostih mest. Prav tako tudi do sled niso prosta mesta v St. Vidu pri Stični, Dol. Nemški vasi, Draščih in Tinju, pač pa so poleg v »Službenih novinah« objavljenih mest prosta še tale: Skopice (Krško) 2, Jančje (Litija) 1, Konjšica (Litija) 1, Križevci (Ljutomer) 1, Stogovci (Ljutomer) 1, Črna (Dravograd) 1, Kotlje (Dravograd) 1, Kapla (Dravograd) 1, Planina (Črnomelj) 1, Zenvavje (Murska Sobota) 1 in v ambulantni šoli Sokat-Podvolovjek (Gornji Grad) 1.

Iz Metlike

Šolska prireditve. V nedeljo so nas podmladkarji ljudske šole prijetno presenetili z uprizoritvijo trojejanke »Čudezne gosle«, ki so jo prav v kratkem času nastudirali pod vodstvom agline predsednice PJS učiteljice gđe. Stane Višner in s sodeovanjem kateheta g. Norberta Popoljanske in večerna predstava sta privabili v šolsko dvorano lepo število gledalcev, ki so s svojim obiskom nedvomno potrdili zanimanje za tovrstne šolske prireditve. Istosčasno pa tudi prispevali v izletni fond podmladkarjev, ki si tako zelo žele ogledati naše lepe obmorske kraje! Kakor smo zvedeli, priredi podmladek že prihodnjo sredo skioptično predavanje in bo ob tej priliki predaval g. Viktor Pirnat iz Ljubljane.

Binkoštni sejem. Zadnji sejem je tako po svojem obsegu kakor tudi kupčijah precej zaoštal za prejšnjim. To je pripisati predvsem dejstvu, da so bili istega dne sejni tudi na treh drugih mestih. Priglasitev je bilo vsega 832 glav živine in sicer 116 juncev, 311 volov, 137 krav in 268 prarceev, prodanih pa je bilo le 39 juncev

po ceni 5.50 do 6.50 din, 47 po 6.50 do 7.50 din, 33 krav po 5.50 do 6.50 din in 106 prarceev s povprečno ceno 170 do 250 din. Kakor ži naski je tudi kramarski sejem ta dan beležil kupitve v zmanjšanem obsegu. Rekrutovanje mladincev, ki je bilo najavljeno za Metliko-mesto za 10. junij, za okolico pa za 9. junij, je odloženo na poznejši čas.

Zvočni kino. V sredo 22. in četrtek 23. bo ob običajnih urah predvajan zanimiv film »Patrola na meji«. Kot dodatek Foxov zvočni tednis.

Iz Celja

Telovska procesija bo krenila v četrtek 23. t. m. po slovesni službi božji, ki se bo pričela ob 8. v opatijski cerkvi, po Gosposki ulici, Dečkovem trgu, Prešernovi ulici, Kralja Petra in Cankarjevi cesti, Trgu kralja Aleksandra in ulici dr. Gregorja Jerjave na Glavni trg, kje bo četrti evangelij. Zaradi procesije bodo živilski trg ta dan premeštili z Glavnega trga na prostor za starim okrožnim sodiščem.

V zadnjem tianuku sta se rešila iz gorečega poslopja. Ko sta 53letni dninar Alojz Prah in njegova 45letna žena Bara v Breznu pri Humu ob Sotli v soboto zvečer spala v svoji koči, je nastal v koči iz nepojasnjenega vzroka požar ki se je hitro razširil na vse poslopje. Prah in njegova žena sta se še ob pravem času zbudila in se rešila iz goreče koče. Pri tem pa sta se hudo opekla po glavi in rokah. Prepeljali so ju v celjsko bolnico. Koča je zgorela do tal.

Dve nesreči. Na lanovinski cesti med Celjem in Laškem sta železničarjeva žena Marija Koširjeva iz Celja in slikarski pomočnik Leopold Starec z Rečice pri Laškem trčila s svojima kolesoma. Pri karambolu sta se oba občutno poškodovala. V soboto se je 31letni dninar Ivan Zlender od Sv. Magdalene pri Zibiki pri sekanju drv vsekali s sekuro v desno stopalo in se močno poškodoval. Posrečenci se zdravijo v celjski bolnici.

Starokatoliške službe božje v nedeljo 26. t. m. v Celju ne bo ker bo ta dan cerkvena sinoda v Zagrebu.

V celjski bolnici sta umrli v nedeljo 75letni upokojeni pismonoša Jernej Vovk iz Zavadne pri Celju in 27letni posestnikov sin Ivar Trbovc iz Vrhnega pri St. Juriju ob juž žel.

Velik vlom v trgovino. V noči od sobote na nedeljo je neznan stonlec vlomil v novo trgovino v Skofji vasi pri Celju in odnesel manufakturnega in spekerijskega blaga v vrednosti 16.000 din. Vlomilec je očitno krenil s plenom proti Vojniku, ker so našli ob cesti pri Vojniku več parov nogavic ki so bile ukradene v omejenih trgovini v Skofji vasi. Orožništvo je ukrenilo vse, da čimprej izsled: vlomilca in najde ukradeno blago.

V počastitev 80-letnice skladatelja Rista Savina bo priredilo Celjsko pevsko društvo v začetku meseca junija slavnosten koncert v Celju.

MALI OGLASI

Beseda 50 par. davek posebej. Prekliti, izjave beseda din 1.— davek posebej.

Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

RAZNO

Beseda 50 par. davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din

50 PAR ENTLANJE
izuriranje, vezanje zaves, peclia, monogramov, gumbic. — velika zaloga perja po 7.— din
Julijana, Gosposvetska c. 12
Graničnškanska ul. 3 4 L

Oglašuj
male oglase
Slovenski Narod
ter so
na cenejši!

KLISEJE
ENO
VEČBARVNE
JUGOGRAFIKA
SV. PETRA NASIP 23

TRAJNO ONDULACIJO
s 6-mesečno garancijo, v modernih frizurah. Vam napravi z najnovejšim aparatom. Cene nizke. — »Salon Meriak«, Sv. Petra c. 76. 1273

BREZPLACNO
vsakemu detajlna literatura — »Preporodjaj« fizički i nervni. Zahtevajte: Beograd, Masarykova 9. Miloš Marković. 1358

PRODAM
beseda 50 par davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din

IZVRŠTEJ
MEDICA
barva ustne in uca!
Dobite jo v
MEDARNI
Ljubljana, Zidovska ulica 6

UGODEN NAKUP
Veliko izbiro letnih damskih čevljev po zelo nizkih cenah. Vam nudi trgovina
»EDO« ČEVLJIV
Vošnjakova 2 (Gosposvetska c. 12). 27. t.

KUPIM

Beseda 50 par. davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din

POZOR!
Kupujem in prodajam rabljene čevlje, moške obleke in perilo. KLAVER, Vošnjakova 4. 1351

SLUŽBE

Beseda 50 par. davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din

BRIVSKEGA POMOČNIKA
najšega, sprejem takoj. Gril Marjan, Ribnica na Dolenjskem 1359

Raznašalca (ke)

kolesarja za Zg. Šiško in Dravljje sprejememo takoj. V pošte pridejo doma iz navedenega kraja. — Uprava »Slovenskega Naroda«.

NARODNA

TISKARNA

LJUBLJANA
CHARLEVA 5

IZVRŠUJE VSE VRSTE TISKOVIH
PREPROSTE IN NAJFINEJŠE

Daniel Lesueur

Krinka ljubezni

Roman

V ozkih oknih je tu in tam zažarela luč za stori. Markiz de Valcor se je za hip zdramil iz sanjivosti. Okrog njega je bilo vse tiho. Pusto je bilo tudi vse, kar je videl od sosednih ulic. Trgovine so bile zaprte, hiše tihe in medle luči so se poglabljale noč.

Markiz je tiho zakašljaj. Odrpilo se je okno tam zgoraj med strehčami. Nekdo je zakašljaj v odgovor.

Čez bližnji vrtič je šinila senca. Približal se je mož krepke postave, oblečen kakor delavec v praznični obleki. Na glavi je imel črno lasuljo.

— Ali ste vi? — je vprašal Renaud.

— Da, jaz sem.

Molče sta krenila naprej. V svitu motnih svetilk je markiz opazoval skrite poteze svojega spremljevalca.

Bil je hladen, energičen mož s potezami maščevalnosti in krutosti na obrazu. Njegovo čelo je bilo nizko in izbočeno, oči udrti, lokave, čeljusti štrleče

naprej. Bil mu je trideset do petinideset let. Bil je vzor fizične moči. Tak dečko je moral seveda lahko zapeljivati hčere tega siromašnega okraja, kjer se na moralo nihče ne ozira.

— Si dobil pismo? — je vprašal končno markiz.

Čeprav se je znal markiz vedno obvladati, je neprijeten občutek izpremenil njegov glas. Stal je oči iz oči okolnosti, ki je ni bilo mogoče spraviti v logičen red stvari tega sveta.

To pismo, po katerem je bil vprašan, ki mu je pripisoval toliko važnosti, ki je že ves teden mislil nanj, ne da bi mogel pri vsej svoji inteligenci najti sredstva, kako bi ga zopet dobil ali vsaj zvedel, dali še obstoja, to pismo je bilo morda v žepu tega neznanega potepuha tu na montmartrskem hodniku.

Kako bi ga mogel imeti ta človek? Kdo je bil to? Nekaj besed, izmenjenih z njim prejšnji dan v ulici Marigny, se mu je zdelo ob tej uri najbrž kakor sanje.

Neznanec je odgovoril:
— Ne, tega papirja nimam pri sebi.
— Morali bi mi ga pokazati.
— Nisem tako neumen, gospod markiz. Bibi je krepak dečko, — je pripomnil in se udaril s pestjo po prsih. — Toda zdi se mi, da tudi vi niste noben mehkužneš. Bolje bo, če se pomeniva zlepa.
— Vi ste se bali, da bi vam siloma iztrgal pismo?
— Bežite no, bežite. Staviva, gospod de Valcor, da bi našel lepo pokalico, če bi vam pregledal drobjeve ...
— Samokres ... seveda ...

— A, ah ... jaz bi vam pa lahko pokazal nekaj boljšega.
— Ne kosajva se v vljudnosti, — je dejal markiz domisljavo. — Spravite svoje otročarje. Nisem se oborožil, da bi izsilil iz vas, kar mi hočete prodati, temveč iz previdnosti proti morebitni pasti.
— To mi more samo laskati.
— Sicer boste pa takoj pomirjeni, — je pripomnil Renaud, ne da bi se zmenil za besede, s katerimi ga je bil postopaj prekinil. — Če bi rad imel dokument, ki ga imate pri sebi vi, kakor trdite, želim to samo zato, da bi ga uničili. To pismo me ne kompromitira, kakor mislijo moji nasprotniki, temveč nasprotno, celo opravičuje me. Bojim se, da bi moji nasprotniki tega pisma ne odstranili ali ne uničili, čim to spoznajo. Rad bi ga dobil samo zato, da bi prišlo nedotaknjeno sodišču v roke. Če je še katara priča, ki bi izjavila, da je šlo to pismo skozi moje roke, mi to ne more škodovati, temveč nasprotno.
— Toda, — je pripomnil drugi živahno, — nimam kaj pričati. Nočem biti zapleten v vaše posle. Mene se to ne tiče.

— Pa naj bo, — je dejal markiz mirno. — Lahko opravičim tudi brez vas in ni mi treba vmešavati vas v to stvar. Ne bojim se pa ničesar, kar bi mogli vi izpovedati. Da, nedvomno bo meni samemu v kratkem zelo potreben mož vašega kova za čisto poseben delo. Čemu naj bi torej imel z vami slabe name-ne? Zato, da bi dobil tisto pismo brezplačno?
— Morda se hočete šaliti?
— Določite svojo ceno, dragi moj, in ne bodite

ozkosrčni. Imam dovolj pod palcem, da lahko plačam račun.

Neznaneve oči so v senci zažarele.

— Ah, to je nekaj drugega! — je vzkliknil z zamolklim glasom. — Take besede mi ugajajo. Vidim, da ste fant od fare. Vaš sem, gospod markiz.

— Nikar ne kričite tako glasno, ne izgovarjajte mojega imena niti naslova.

— Tistim bi že pokazal, ki bi me slišali, — se je zarežal neznanec in stisnil pest.

— Res je, da se jima ni bilo treba bati nediskretnih ušes. Prispela sta bila do nove bazilike, do mračnega, še nedograjenega poslopja. Pod njima je ležal Pariz, podoben ogromnemu črnemu valu, ovitemu s krono zvezd.

Bila sta edini živi bitji na terasi pod mračnim in orjaškim blokom cerkve sv. Srca.

Nehote je stopil markiz k zaklenjenemu skladišču. Bel list papirja se je jasno odražal od črne steklene plošče. Na njem je bilo opozorilo vlomilec, naj si prihrani delo z razbijanjem plošče ali ključavnice, kajti družba ni nikoli puščala v tem skrilavišču denarja, niti dragocenosti.

— To je dobro, — je dejal Renaud smeje. — To pomeni, da je kraj miren. Lahko začnete takoj tu s svojo zgodbo, dragi moj.

Markizev spremljevalec je odprl usta, toda markiz ga je še enkrat prekinil z glasom, s kakršnim je znal govoriti samo on. Iz njega je odmevalo roganje, ljubeznivost in ukazovanje. Markiz je pripomnil:

Premiera!
V naravnih barvah!
Ob 16., 19. in 21. uri.

Dolina velikanov

Režija: William Keighley, tvorec filma »Robin Hood«.

KINO MATICA — Tel. 21-24

Rušijo se stoletna debla, nasipi, mostovi in železnice. Požar se širi in kri se preliva... za svobodo hrabrega naroda.

Burka, ki Vas bo razvedrila
kar si tudi sami želite v teh razburljivih dneh! Smejal se boste — za to Vam jamči naslednji trio komikov:
PAUL KEMP — LUCIE ENGLISH
in **GEORG ALEKSANDER**

NAŠA MALA ŽENKA

V glavni vlogi šarmantna Subotičanka **KATHE NAGY**

KINO UNION — Tel. 22-21
Predstave ob 16., 19. in 21. uri

Ne vedo kaj delajo

Predstave ob 16., 19., 21. uri. **KINO SLOGA, tel. 27-30.**

Film močne socialne vsebine, ki opozarja javnost na zapuščenost in vsej socialni bedi izpostavljen mladino ter daje merodajno podlago za ustvarjanje socialnih ustanov, kjer naj se brezdomci vzgoje za bodoče poštene državljane! V gl. v. Silvia Sidney in Joel McCrea, s sodelovanjem hollywoodske nadebudne mladosti. **Premiera danes!**

Uspeh Golouhove »Krisalide«

Režiser in igralci so učinkovito prilagodili svojo umetnost svojevrednosti vsebine in zasnove novega Golouhovega odrskega dela

Maribor, 20. maja. V današnji številki »Slov. Naroda« je bilo priobčeno kratko poročilo o poteku in uspehu sobotne krstne predstave Golouhove »Krisalide«, ki je idejno sicer povsem jasna in dognana, ki pa dopušča v pogledu uprizoritve nešteto možnosti odrske realizacije in odrske umetniških prijemov. Že pred uprizoritvijo je objavil »Slovenski Narod« razgovor z avtorjem, ki sočno prikazuje pravi smisel ter idejni zasnutek Golouhove »Krisalide«.

Novo odrsko delo, ki je doživelo v soboto na mariborskem odru kot zaključna prireditev III. umetnostnega tedna svoj krst, ni drama v pravem smislu besede. Za to kvalifikacijo ji manjka tiste dinamike in dramatičnosti, ki je značilna za vsako dramsko dogajanje, najtesneje povezano s staro in nenadomestljivo problematiko zapletka in razpletka. Golouh sam označuje to delo za literarno kvalitetno odrsko delo kot igro, ki pa skriva v sebi neštete druge tendence in idejne zasnove ter najbrž tudi persiflaže odtokne, ki jih pa avtor iz tehničnih razlogov ni mogel podrobneje izdelati. Občinstvo, ki je z zbrano pozornostjo sledilo poteku odrskega dogajanja, je lahko razbralo na dnu te prezanimive in značilne igre pravi smisel in pravi pomen »Krisalide«. V naših materialističnih in naturalističnih časih je ta ključ k idealom »Krisalide« še prav posebno aktualen, koristen, potreben in tudi privlačen.

Režiser Jože Kovič se je lotil organizacije uprizoritve s toplo ljubeznijo, elanom in prožno spretnostjo. Vešče in mojstrsko

Naraščajoča draginja na mariborskem trgu
Podražitev vseh poljskih pridelkov in življenjskih potrebščin

Maribor, 20. maja. V smislu poročila št. 20 mestnega tržnega nadzorstva so na mariborskem trgu slednje cene: za meso je treba plačevati cene, ki jih je odobrila banska uprava mariborskim mesarjem. Govedina I. vrste po 14 din, II. vrste 12 din 14, teletina 12 din 14, svinjina 6 do 8, zelenjava: merica starega krompirja stane 12 do 14 din, Novi krompir prodajajo kg po 8 do 9 din, čebulo po 3 do 4, česen po 8 do 10, kislo zelje po 5, kumarice po 10 do 12, hren po 7 do 9, glavna solata kg 16 do 18, beluše kg 14 do 18. Pojavila se je na trgu tudi fižol v stročju, ki velja 28 din kg. Grah v stročju prodajajo po 10 do 12, luščeni grah po 12 do 15 din. Sadje: jabolka 6 do 8, hruške 8 do 12, suhe slive 6 do 10, dalmatinske češnje po 16 do 18, celi orehi 8 do 9, luščeni orehi 24 do 28 din. Zito: liter pšenice po 2,25 do 2,50, riž 2, ječmena 1,50 do 1,75, koruze 1,50 do 2, ovs 1,25 do 1,50, prosa 2,25 do 2,50, ajde 1,50, prosenega pšena 4,50 do 5, ajdovega pšena 5. Fižol prodajajo celo po 4 do 8 din za liter. Ribe: mrene 12 do 15, belice 8 do 10, morske ribe 10 do 24, morski raki 28, klini 12 do 15. Zobji kraki venec 2,50 do 3 din.

Posebno občutno so se podražili razni mlečni izdelki. Smetano prodajajo liter po 10 do 15 din, surovo maslo po 36, čajno maslo celo po 40 do 44 din, domači sir 10 do 12 din. Perutninski trg: kokoši 25 do 35, par piščancev po 45 do 75, purani 60. Domače zajce prodajajo po 8 do 28 din, kozličke po 55 do 110 din. Zaradi suše poleti 1939 je občutno pomanjkanje krme. Na senenem trgu je bil samo 1 voz pšenice slame, ki so ga prodajali po 80 din za 100 kg, in 2 voza škope.

Zaradi stalnega naraščanja cen življenjskim potrebščinam na mariborskem trgu je življenje iz dneva v dan težje. To občutijo zlasti naše mariborske gospodinjice, ki bi rade nudile svojem kaj dobrega, pa tega ne morejo zaradi dragine in zaradi po večini neizpremenjenih ali nezadostno zvišanih prejemkov.

Pravda za več ko 7 milijonov dinarjev
Mestna občina Gradec mora plačati obema tožnikoma 176.000 din

Maribor, 20. maja. Izredno veliko zanimanje je bilo v mariborskih pravnih krogih za veliki proces v zvezi s tožbo posestnika Oskarja Pongratza in Gvidona Pongratza iz Ptujja proti mestni občini v Gradcu v zvezi s plačili 7.322.000 din, ki jih dolguje obema tožnikoma v zvezi z nakupom graškega vodovoda. Mariborsko okrajno sodišče, ki je razpravljalo o zadevi, je razsodilo tako, da mora mestna občina v Gradcu plačati obema tožnikoma 176.000 din. Zavr-

Mariborske in okoliške novice

— Uspeh nabiralne akcije Protituberkuloznega tedna zaznamuje potrožno pozitivnost in plemenitost Mariborčanov. Na dan otvoritve 18. maja je poučena nabiralna akcija dosegla 3341 din, naslednji dan v nedeljo pa 3864 din, skupaj tedaj 7205 din. Pri obeh nabiralnih akcijah so sodelovali dijakinje državne trgovske akademije in II. realne gimnazije. Protituberkulozna liga se za sodelovanje iskreno zahvaljuje vsem gg. profesorjem, ki so se osebno potrudili pri organizaciji, zlasti pa gg. dijakinjam za njihovo pošteno delo. Največjo zahvalo za zaslugi mariborsko občinstvo, ki je s tem pokazalo veliko razumevanje za naš teden. Končno prosimo vse gg. trgovce, lastnike kavarn in drugih javnih lokalov, naj blagovolijo razobešiti propagandne kartone v izloženih oknih.

— Javna produkcija gojenecv šole Glasbene Matice srednje stopnje bo drevi ob 20. v Narodnem domu. Jutri bo istotam produkcija gojenecv višje stopnje.

— Razstava mariborskih likovnih umetnikov v Školskem domu vzbuja zanimanje ter priznanje mariborske občinstva. O razstavi se je pohvalno izrazil tudi upravnik Narodne galerije v Ljubljani g. Zorman, ki se je mudil v Mariboru.

V četrtek 23. maja ob 11. uri bo imel vodstvo po razstavi književnik g. Radivoj Rehar. Razstava zasluži, da si jo mariborsko zavedno in kulturno občinstvo ogleda v čim večjem številu.

— »Meningitis, njegov razvoj in posledice« je naslov predavanja, ki bo v sredo 23. maja ob 20. v dvorani Ljudske univerze. Predavala bo ga dr. Stana Leban. Glede na nevarnost raznih epidemij kot vojnih posledic opozarjamo na to zelo aktualno temo in vabimo k številni udeležbi.

— Žensko društvo.

— Velik uspeh mariborskega gledališča v Selnici ob Dravi. Ob priliki nedeljskega gostovanja mariborskega dramskega ansambla v Selnici ob Dravi se je pokazalo, kako potrebna so v sedanjem času takšna gostovanja. Obsejno ljudstvo je s navdušenjem sprejelo dramo »Via Mala« in je razodelo globok smisel za pravo odrsko umetnost. Drage goste je uvodoma pozdravil akademski slikar Lojze Šušmelj, nakar je režiser Peter Malc obrazložil postanek in pomen te znamenite švicarske drame. Ob koncu predstave se je v tmeu Selnicevov iskreno zahvalil mariborskemu dramskemu ansamblu učitelj g. M. Lorbek, ki je izrazil željo, da bi mariborski gledališki igralci še večkrat po-

Vlak pregazil avtomobil
Nesreča je zahtevala življenje inž. Zlatka Najžarja iz Maribora

Maribor, 21. maja. Včeraj dopoldne ob 10.30 se je pripetila na železniški progi Grobelno-Krapina strahovita železniška nesreča, ki je zahtevala življenje mladega, splošno znanega 22letnega inženjerja Zlatka Najžarja iz Maribora, ko se je peljal z avtomobilom iz Zagreba proti Mariboru. Na nekem ovinku je avtomobil pasiral železniško progo, v tem trenutku pa je pridrvel vlak in z vso silo treščil v zadnji del avtomobila ter ga vlekli še kakih 150 m s seboj. Avtomobil se je popolnoma razbil, izpod njegovih ruševin pa so že vsega zmravljeneja potegnili inž. Zlatka Najžarja, ki je bil že mrtev. Po čudnem naključju pa je ostal sofer za volanom nepoškodovan.

Truplo pokojnega Najžarja, ki je sin upokojenega davčnega uradnika v Mariboru, bodo prepeljali v Maribor, kjer bo tudi pogreb.

Pokojnega Zlatka Najžarja niso poznali samo v Mariboru, temveč tudi v Ljubljani in sploh po Sloveniji. Bil je izvrsten sportnik in je do go vrsto let zastopal barve ISSK Maribora. Pozneje se je preselil v Ljubljano, kjer je nadaljeval študij in ga tudi dokončal. Bil je tudi glasbeno izredno nadarjen in je sodeloval pri raznih orkestrih, potem pa je bil mnogokrat redni član radijskega orkestra v Ljubljani, kjer je igral celo. Simpatičnega, mirnega inženjerja bodo pogrešali tudi mnogi gostje iz »Evrope« in »Zvezde«, saj je bil tudi med našimi najboljšimi biljardisti.

Njegova tragična usoda bo zbudila globoko sočutje zlasti s bratko prizadeto rodino, ki ji je bil sin v krepko oporo. Pokojniku blag spomin, ugodni Najžarjevi rodbini naše iskreno sožalje!

Mariborsko gledališče

Torek, 21. maja ob 20.: »Krisalida«, Red A. Sreda, 22. maja. Zaprto.

Četrtek, 23. maja ob 20.: »Ana Christie«. Zadnjič. Znižane cene.

Prva ponovitev Golouhove »Krisalide«, ki je bila kot prav svojevredna novost pri kratni predstavi nad vse lepo sprejeta, bo drevi. Na vrsto pride red A.

Izpred sodišča

Preložena razprava. Pred malim kazenskim senatom mariborskega okrajnega sodišča bi se morala včeraj popoldne vršiti kazenska razprava proti 36-letnemu brivskemu pomočniku Maksu Gselmanu, ki ga je svojčas obtožil državni tožilec, da je med 15. in 20. septembrom 1939 na dvorišču hiše na Trgu svobode 6 žalil naš narodni čut. Gselman se je moral zaradi tega že dne 12. aprila t. l. zagovarjati pred mariborskim malim kazenskim senatom, pa je bil oproščen. Proti sodbi je vložil državni tožilec pritožbo in apelacijo v Ljubljani, ki je priznala ugodila in vso zadevo vrnila okrajnemu sodišču v Mariboru, ki bi moralo ponovno soditi. Toda Gselmana ni bilo k razpravi, ker je bil poklican na orožne vaje. Zaradi tega je bila razprava preložena.

Obsojeni tatovi in pajdaši. Kakor smo že poročali, je bila v petek pred malim kazenskim senatom mariborskega okrajnega sodišča razprava proti 14 obtožencem, ki jih je obtožil državni tožilec v zvezi z drzno tatvino dne 8. novembra 1939 iz veže nekega mariborskega hotela. Kakor znano je bil ob tej priliki trgovskemu zastopniku Slavku Rusu iz Celja ukraden kovčeg, v katerem je bilo 360 ur v skupni vrednosti 127.000 din. Policija je tatove kmalu izsledila, prav tako del plana, dočim se vedno manjkajo ure v vrednosti okoli 20.000 din, ki jih policija ni mogla izslediti. Glavni krivci so bili 20-letni Ivan Maček, 35-letni Ivan Klavž ter 33-letni Anton Weiss, dočim so bili ostali obtoženci obtoženi zaradi prodaje, oziroma ker so kupili ukradene ure. Pri razpravi so glavni obtoženci očitali jim grehe večinoma priznani, dočim so ostali zanikali krivdo. Včeraj dopoldne ob 11. uri je predsednik ma-

— Srebrna poroka. Danes slavita v krogu dragih svojcev srebrno poroko, 25letni vzornega zakonskega sožitja ter življenjske harmonije znani mariborski nacionalni ter kulturni delavec, pesnik in pisatelj Anton Mohor ter njegova prijazna, ljubezniva življenjska družica ga. Milica. Iskreno čestitamo!

— Nova grobova. V Strossmayerjevi ulici št. 26 je umrla zasebnica Franciška Strašek, stara 89 let. — V splošni bolnici je umrla Ivanka Panfi, vdova po železničarju, stara 69 let. — Zalufočim svojcem naše globoko sožalje!

— Podražitev mesa. Tukajšnja »Delavska Politika« poroča v 55. številki: »Banska uprava v Ljubljani je odobrila mariborskim mesarjem povšanje cen mesa, in sicer: govedina I. vrste od 14 do 16 din, govedina II. vrste od 12 do 14 din, teletina od 12 do 14 din, svinjsko meso od 16 do 18 din, slanina od 16 do 20 din, salo 20 din, mast 22 din. To so torej odsele uradno dovoljene cene mesa v našem mestu. To povšanje cen bodo vsakomur hudo občutili konsumenti; poudariti pa je treba, da so že doslej nekateri mesarji prodajali meso celo po višjih cenah, kakor so sedaj uradno določene. Ta primer pač najbolje kaže, da bi se morala pristojna oblast istočasno, ko se je meso kakor druge življenjske potrebščine znatno podražilo, skrbeti za to, da bi se bili temu primerno zvišali tudi prejemki tako delavcem kakor tudi uradnikom, ker je jasno, da kupna moč konzumentov pada iz dneva v dan in bo to imelo hude posledice za vse gospodarstvo.«

— Kazne vesti. Delavcu Bogomirju Hartu iz Radvanja je izginilo izpred neke gostilne na Tržaški cesti 1200 din vredno kolo znamke »Nero« z evid. št. 2-29170.

— Iz neke tukajšnje kavarne je izginil železničarju Josipu Premelcu plašč in klobuk v vrednosti 900 din. — Na stopnicah je padla 63letna zasebnica Marija Leberjeva tako nesrečno, da si je zlomila levo. Zdravi se v bolnici. — Posestniku Hubertu Jehartu v Metavi so doslej še neznani tatovi ukradli 4 kokoši, vredni 200 din.

— Nočno lekarniško službo imata tekoči teden Vidmarjeva lekarna na Glavnem trgu 20, tel. 20-05, in Savostova magdalenska lekarna na Kralja Petra trgu, telefon 22-70.

— Avto: kolo. Na križišču Strossmayerjeve in Gosposvetske ulice sta trčila neki osebni avto in kolesarka 20letna Ivana Letonja. Pri karambolu je dobila Letonjeva k sreči le manjše poškodbe, medtem ko je njeno kolo popolnoma razbito. Policija sedaj razčiščuje, kdo je zakrivil prometno nezgodo.

— Šala ali kaj? Soferju Leopoldu Uhlju iz Pemsice je izginilo izpred hiše na Aleksandrovi cesti 6 motorno kolo, vredno 5000 din. Bilo je to okoli 15. ure. Včeraj pa so motorno kolo našli na dvorišču hiše št. 5 na Obreškem nabrežju. Policija razčiščuje zadevo. Domnevajo, da si je nekdo dovolil šalo in skril Uhljevo motorno kolo.

— Prometne nezgode se v zadnjem času silno množijo. Na Aleksandrovi cesti je padla s kolesa 30letna delavka Marija Lešnikova, ki je obšla nezavestna s poškodbami na glavi. — Na Koroski cesti je neki kolesar povozil šestletnega Ivana Hartviga, ki je dobil poškodbe po vsem telesu. — V Ulici kneza Kocija pa je prišla pod kolesa neprevidek kolesarke devetletna Marija Kores, ki je obšla z zlomljeno desico. Vsi ponesrečenci se zdravijo v mariborski bolnici.

Kdor pristopi k narodno-obrambni kreditni zadruzi v Celju, pomaga očuvati našo posest in našo mejo!

Država, ki dandanes zaide v vojno, da mora braniti svoj obstanek in svobodo naroda, mora napeti do skrajnosti vse sile, če hoče zmagati; v ta namen se mora posluževati vseh sredstev, ki se ji nudijo. Zato tudi izdaja razen drugih ukrepov zlasti vojno kazenske.

S takšnimi posebnimi ukrepi se izražava volja države, da ne more pripuščati ničesar, kar bi škodovalo njenim interesom, pa tudi ne n. pr., da bi posamezniki slabili državo med vojno znotraj kakorkoli, čeprav posredno. V takšnih časih bi bila vsaka sentimentalnost anahronizem; v svoji življenjski borbi se dandanes država obrača na svoje državljane jasno in odločno: Kdor ni z nami, je proti nam! — Med vojno morajo biti državni interesi nad vsem, podrediti se jim mora vse drugo, da je borba čim bolj učinkovita in zmaga zanesljiva.

S tega stališča je treba tudi presoati vojno-kazenske ukrepe, ki se zde morda komu prestrogi, toda potrebni so v narodnem interesu. Zaradi te strogosti ne more nihče trpeti krivice, ker je pač v interesu skupnosti, v interesu slehernega državljanja.

Obrambni ukrepi proti notranjim sovražnikom države prihajajo posebno jasno do izraza v novem nemškem vojno-kazenskem zakonu. Z njim zasledujejo predvsem, da bi preprečili resignacijo, malodušnost med narodom ter da bi se ne razvila klica razdora, ki bi lahko ogrozila notranjo slobo.

Ko je na dnevnem redu vprašanje države, državna oblast ne more priznati nobene politične opozicije. Toda vojna nudi posameznikom mnogo prilike za prestopke in zločine najrazličnejših vrst. Že zato mora država uvajati ukrepe, da prepreči ljudske slabosti in da napravi neškodljive antisocialne elemente. Smoter teh ukrepov je, da se ne širi med narodom demoralizacija.

Med drugimi ukrepi državnega oblasti tudi prepoveduje poslušanje tujih radijskih postaj. Na prvi pogled se ta prepoved morda ne zdi tako važna, a postane nam razumljiva, če vemo, da obstoji tudi četrti fronta, in sicer na področju eterskih valov. Prebivalstvu v zaledju ne morejo dovoliti, da posluša navzete in sprejema sporočila iz inozemstva, prav tako kakor ne vojaštvu na fronti, da bi sprejemalo zapovedi sovraškega poveljstva. Tudi v tem pogledu je treba ukreniti vse, da se doseže čim popolnejše soglasje naroda. Zato bi bilo nečastno za vsakogar sprlo tako prepričljivih razlogov, če bi poslušali tuje radijske postaje.

Antisocialni elementi izkoriščajo med vojno za svoje temne namene posebno nasilne prilike: zatemanje mest, odsotnost stanovalec v stanovanjih in omejitve prodaje življenjskih potrebščin. Edina kazen za nekatere zločine z izkoriščanjem teh

posebnih prilik je — smrt. Državna oblast zavzema stališče, da mora sleherni, ki iz koristi ljubija, zaradi svojih osebnih interesov ter obogatenja izkorišča izredne prilike, te prestopke plačati z lastno glavo, ker je škodljivec skupnosti. Pri tem pa ne smemo prezeirati, da so največji zločinci med vojno posamezniki, ki pridejo pogosto navzkriž z zakonom tudi pred vojno; to dokazujejo zanesljive izkušnje.

Med vojno razlikujemo tri vrste zločincev: narodne škodljivce; zločince, ki se pri svojih zločinih poslužujejo nasilja, in saboterje. Narodni škodljivci so tisti, ki v zasledih krajih plenijo in ki zlorabljajo posebne ukrepe. Prav tako so proglašeni za narodne škodljivce poživalci in ljudje, ki s kakršnimi drugimi sredstvi slabe narodno obrambo. — Zločinec, ki se poslužuje nasilja, je vsak, če uporablja orožje pri plenitvi, bodisi na ulici ali kje drugje.

Saboter je, kdor uničuje surovine ali življenjske potrebščine, ali če jih prikriva ter tako onemogoča preskrbo ljudi v vsakdanjih potrebščinah. Saboter pomaga sovražniku, saj je tudi sovražnikov smoter, da gospodarsko oslabi državo in ji tako onemogoči nadaljevanje vojne. — Preden je lahko kdo obsojen na podlagi vojno kazenskih ukrepov, mora biti dokazano, da se je res pregrešil. Sodnik mora krivca v sodbi proglašati za narodnega škodljivca.

Pri presojanju zločina sodniki morajo zlasti upoštevati slabe razmere, ki jih zločinec izkorišča pri svojih zločinih. Tako bo n. pr. strogo kaznovan tisti, ki bo izabil od družine vojaka denar pod pretezo, da je bil njihov svojev hudo ranjen ter prosil pomoči. Prav tako pa doleti ostra kazen tudi tistega, ki prejme na boljšico denar od vojaka, da bi ga poslal njegovi družini, a ga zapije. V tej vojni državna oblast zelo skrbi, da bi se ne dogajale napake kakor med svetovno vojno. V ta namen služi zakon, ki se ga bodo posluževali hitro in učinkovito. Vojaki na boljšico morajo imeti občutek, da so njihove družine v zaledju povsem varne ter da uživajo vso pravno zaščito državnih oblasti.

ZA SMEH IN KRATEK ČAS

V neki razpravi za ločitev zakona so vprašali neko pričo, da li je obtoženega moža pogostje videla v družbi neke ženske na slabem glasu. Priča je bila nad vse zgovorna in je na dolgo in široko opisovala to žensko. Sodnik je postal že ves nervozen, bobnal s prsti po mizi in kimal z glavo, čes; Le dalje, le dalje!

Ženska pa je bila videti zelo mična, v je nadaljevala pričo, »kakor prava dama.« Sodnik je kimal dalje, na kar je priča prekinila svoje pripovedovanje in ga vprašala za zanimanjem: »Ali jo tudi vi poznate, gospod sodni svetnik?«

Vlak pregazil avtomobil
Nesreča je zahtevala življenje inž. Zlatka Najžarja iz Maribora

Maribor, 21. maja. Včeraj dopoldne ob 10.30 se je pripetila na železniški progi Grobelno-Krapina strahovita železniška nesreča, ki je zahtevala življenje mladega, splošno znanega 22letnega inženjerja Zlatka Najžarja iz Maribora, ko se je peljal z avtomobilom iz Zagreba proti Mariboru. Na nekem ovinku je avtomobil pasiral železniško progo, v tem trenutku pa je pridrvel vlak in z vso silo treščil v zadnji del avtomobila ter ga vlekli še kakih 150 m s seboj. Avtomobil se je popolnoma razbil, izpod njegovih ruševin pa so že vsega zmravljeneja potegnili inž. Zlatka Najžarja, ki je bil že mrtev. Po čudnem naključju pa je ostal sofer za volanom nepoškodovan.

Truplo pokojnega Najžarja, ki je sin upokojenega davčnega uradnika v Mariboru, bodo prepeljali v Maribor, kjer bo tudi pogreb.

Pokojnega Zlatka Najžarja niso poznali samo v Mariboru, temveč tudi v Ljubljani in sploh po Sloveniji. Bil je izvrsten sportnik in je do go vrsto let zastopal barve ISSK Maribora. Pozneje se je preselil v Ljubljano, kjer je nadaljeval študij in ga tudi dokončal. Bil je tudi glasbeno izredno nadarjen in je sodeloval pri raznih orkestrih, potem pa je bil mnogokrat redni član radijskega orkestra v Ljubljani, kjer je igral celo. Simpatičnega, mirnega inženjerja bodo pogrešali tudi mnogi gostje iz »Evrope« in »Zvezde«, saj je bil tudi med našimi najboljšimi biljardisti.

Njegova tragična usoda bo zbudila globoko sočutje zlasti s bratko prizadeto rodino, ki ji je bil sin v krepko oporo. Pokojniku blag spomin, ugodni Najžarjevi rodbini naše iskreno sožalje!

Mariborsko gledališče

Torek, 21. maja ob 20.: »Krisalida«, Red A. Sreda, 22. maja. Zaprto.

Četrtek, 23. maja ob 20.: »Ana Christie«. Zadnjič. Znižane cene.

Prva ponovitev Golouhove »Krisalide«, ki je bila kot prav svojevredna novost pri kratni predstavi nad vse lepo sprejeta, bo drevi. Na vrsto pride red A.

Izpred sodišča

Preložena razprava. Pred malim kazenskim senatom mariborskega okrajnega sodišča bi se morala včeraj popoldne vršiti kazenska razprava proti 36-letnemu brivskemu pomočniku Maksu Gselmanu, ki ga je svojčas obtožil državni tožilec, da je med 15. in 20. septembrom 1939 na dvorišču hiše na Trgu svobode 6 žalil naš narodni čut. Gselman se je moral zaradi tega že dne 12. aprila t. l. zagovarjati pred mariborskim malim kazenskim senatom, pa je bil oproščen. Proti sodbi je vložil državni tožilec pritožbo in apelacijo v Ljubljani, ki je priznala ugodila in vso zadevo vrnila okrajnemu sodišču v Mariboru, ki bi moralo ponovno soditi. Toda Gselmana ni bilo k razpravi, ker je bil poklican na orožne vaje. Zaradi tega je bila razprava preložena.

Obsojeni tatovi in pajdaši. Kakor smo že poročali, je bila v petek pred malim kazenskim senatom mariborskega okrajnega sodišča razprava proti 14 obtožencem, ki jih je obtožil državni tožilec v zvezi z drzno tatvino dne 8. novembra 1939 iz veže nekega mariborskega hotela. Kakor znano je bil ob tej priliki trgovskemu zastopniku Slavku Rusu iz Celja ukraden kovčeg, v katerem je bilo 360 ur v skupni vrednosti 127.000 din. Policija je tatove kmalu izsledila, prav tako del plana, dočim se vedno manjkajo ure v vrednosti okoli 20.000 din, ki jih policija ni mogla izslediti. Glavni krivci so bili 20-letni Ivan Maček, 35-letni Ivan Klavž ter 33-letni Anton Weiss, dočim so bili ostali obtoženci obtoženi zaradi prodaje, oziroma ker so kupili ukradene ure. Pri razpravi so glavni obtoženci očitali jim grehe večinoma priznani, dočim so ostali zanikali krivdo. Včeraj dopoldne ob 11. uri je predsednik ma-

— Srebrna poroka. Danes slavita v krogu dragih svojcev srebrno poroko, 25letni vzornega zakonskega sožitja ter življenjske harmonije znani mariborski nacionalni ter kulturni delavec, pesnik in pisatelj Anton Mohor ter njegova prijazna, ljubezniva življenjska družica ga. Milica. Iskreno čestitamo!

— Nova grobova. V Strossmayerjevi ulici št. 26 je umrla zasebnica Franciška Strašek, stara 89 let. — V splošni bolnici je umrla Ivanka Panfi, vdova po železničarju, stara 69 let. — Zalufočim svojcem naše globoko sožalje!

— Podražitev mesa. Tukajšnja »Delavska Politika« poroča v 55. številki: »Banska uprava v Ljubljani je odobrila mariborskim mesarjem povšanje cen mesa, in sicer: govedina I. vrste od 14 do 16 din, govedina II. vrste od 12 do 14 din, teletina od 12 do 14 din, svinjsko meso od 16 do 18 din, slanina od 16 do 20 din, salo 20 din, mast 22 din. To so torej odsele uradno dovoljene cene mesa v našem mestu. To povšanje cen bodo vsakomur hudo občutili konsumenti; poudariti pa je treba, da so že doslej nekateri mesarji prodajali meso celo po višjih cenah, kakor so sedaj uradno določene. Ta primer pač najbolje kaže, da bi se morala pristojna oblast istočasno, ko se je meso kakor druge življenjske potrebščine znatno podražilo, skrbeti za to, da bi se bili temu primerno zvišali tudi prejemki tako delavcem kakor tudi uradnikom, ker je jasno, da kupna moč konzumentov pada iz dneva v dan in bo to imelo hude posledice za vse gospodarstvo.«

— Kazne vesti. Delavcu Bogomirju Hartu iz Radvanja je izginilo izpred neke gostilne na Tržaški cesti 1200 din vredno kolo znamke »Nero« z evid. št. 2-29170.

— Iz neke tukajšnje kavarne je izginil železničarju Josipu Premelcu plašč in klobuk v vrednosti 900 din. — Na stopnicah je padla 63letna zasebnica Marija Leberjeva tako nesrečno, da si je zlomila levo. Zdravi se v bolnici. — Posestniku Hubertu Jehartu v Metavi so doslej še neznani tatovi ukradli 4 kokoši, vredni 200 din.

— Nočno lekarniško službo imata tekoči teden Vidmarjeva lekarna na Glavnem trgu 20, tel. 20-05, in Savostova magdalenska lekarna na Kralja Petra trgu, telefon 22-70.

— Avto: kolo. Na križišču Strossmayerjeve in Gosposvetske ulice sta trčila neki osebni avto in kolesarka 20letna Ivana Letonja. Pri karambolu je dobila Letonjeva k sreči le manjše poškodbe, medtem ko je njeno kolo popolnoma razbito. Policija sedaj razčiščuje, kdo je zakrivil prometno nezgodo.

— Šala ali kaj? Soferju Leopoldu Uhlju iz Pemsice je izginilo izpred hiše na Aleksandrovi cesti 6 motorno kolo, vredno 5000 din. Bilo je to okoli 15. ure. Včeraj pa so motorno kolo našli na dvorišču hiše št. 5 na Obreškem nabrežju. Policija razčiščuje zadevo. Domnevajo, da si je nekdo dovolil šalo in skril Uhljevo motorno kolo.

— Prometne nezgode se v zadnjem času silno množijo. Na Aleksandrovi cesti je padla s kolesa 30letna delavka Marija Lešnikova, ki je obšla nezavestna s poškodbami na glavi. — Na Koroski cesti je neki kolesar povozil šestletnega Ivana Hartviga, ki je dobil poškodbe po vsem telesu. — V Ulici kneza Kocija pa je prišla pod kolesa neprevidek kolesarke devetletna Marija Kores, ki je obšla z zlomljeno desico. Vsi ponesrečenci se zdravijo v mariborski bolnici.

Kdor pristopi k narodno-obrambni kreditni zadruzi v Celju, pomaga očuvati našo posest in našo mejo!

Država, ki dandanes zaide v vojno, da mora braniti svoj obstanek in svobodo naroda, mora napeti do skrajnosti vse sile, če hoče zmagati; v ta namen se mora posluževati vseh sredstev, ki se ji nudijo. Zato tudi izdaja razen drugih ukrepov zlasti vojno kazenske.

S takšnimi posebnimi ukrepi se izražava volja države, da ne more pripuščati ničesar, kar bi škodovalo njenim interesom, pa tudi ne n. pr., da bi posamezniki slabili državo med vojno znotraj kakorkoli, čeprav posredno. V takšnih časih bi bila vsaka sentimentalnost anahronizem; v svoji življenjski borbi se dandanes država obrača na svoje državljane jasno in odločno: Kdor ni z nami, je proti nam! — Med vojno morajo biti državni interesi nad vsem, podrediti se jim mora vse drugo, da je borba čim bolj učinkovita in zmaga zanesljiva.

S tega stališča je treba tudi presoati vojno-kazenske ukrepe, ki se zde morda komu prestrogi, toda potrebni so v narodnem interesu. Zaradi te strogosti ne more nihče trpeti krivice, ker je pač v interesu skupnosti, v interesu slehernega državljanja.

Obrambni ukrepi proti notranjim sovražnikom države prihajajo posebno jasno do izraza v novem nemškem vojno-kazenskem zakonu. Z njim zasledujejo predvsem, da bi preprečili resignacijo, malodušnost med narodom ter da bi se ne razvila klica razdora, ki bi lahko ogrozila notranjo slobo.

Ko je na dnevnem redu vprašanje države, državna oblast ne more priznati nobene politične opozicije. Toda vojna nudi posameznikom mnogo prilike za prestopke in zločine najrazličnejših vrst. Že zato mora država uvajati ukrepe, da prepreči ljudske slabosti in da napravi neškodljive antisocialne elemente. Smoter teh ukrepov je, da se ne širi med narodom demoralizacija.

Med drugimi ukrepi državnega oblasti tudi prepoveduje poslušanje tujih radijskih postaj. Na prvi pogled se ta prepoved morda ne zdi tako važna, a postane nam razumljiva, če vemo, da obstoji tudi četrti fronta, in sicer na področju eterskih valov. Prebivalstvu v zaledju ne morejo dovoliti, da posluša navzete in sprejema sporočila iz inozemstva, prav tako kakor ne vojaštvu na fronti, da bi sprejemalo zapovedi sovraškega poveljstva. Tudi v tem pogledu je treba ukreniti vse, da se doseže čim popolnejše soglasje naroda. Zato bi bilo nečastno za vsakogar sprlo tako prepričljivih razlogov, če bi poslušali tuje radijske postaje.

Kdor pristopi k narodno-obrambni kreditni zadruzi v Celju, pomaga očuvati našo posest in našo mejo!

Država, ki dandanes zaide v vojno, da mora braniti svoj obstanek in svobodo naroda, mora napeti do skrajnosti vse sile, če hoče zmagati; v ta namen se mora posluževati vseh sredstev, ki se ji nudijo. Zato tudi izdaja razen drugih ukrepov zlasti vojno kazenske.

S takšnimi posebnimi ukrepi se izražava volja države, da ne more pripuščati ničesar, kar bi škodovalo njenim interesom, pa tudi ne n. pr., da bi posamezniki slabili državo med vojno znotraj kakorkoli, čeprav posredno. V takšnih časih bi bila vsaka sentimentalnost anahronizem; v svoji življenjski borbi se dandanes država obrača na svoje državljane jasno in odločno: Kdor ni z nami, je proti nam! — Med vojno morajo biti državni interesi nad vsem, podrediti se jim mora vse drugo, da je borba čim bolj učinkovita in zmaga zaneslj

... za sokolskim praporom

Telovadna akademija Sokola III

Razmere so prisilile Sokola III. da je v silo posegel na veliki dvorani na Taboru za prireditve telovadne akademije. In tako je nanoslo da se je tudi občinstvo ki navadno ne hodi na periferijo obiskovat silnih prireditev seznanilo z delom tega sokolskega društva. Ko pa smo videli drobce dela Sokola III. ki nam je bil predvajan v soboto zvečer smo bili kar prijetno presenečeni. Tako lepo in skladno se bile vse točke izvedene da skoro nismo mogli verjeti da je to tisti Sokol III. o katerem je še pred nedavnim časom izgledalo da ne more in ne more naprej. Prav ta telovadna akademija pa je pokazala da je Sokol III. krizo prebolel in da gre odločno v boljšo dobo.

Akademija se je pričela z nastopom mlajše dece ki je prav ljubko izvajala vaje po narodni »Venček na glavi«. Male deklice so to točko izvedle s toliko resne volje da je bilo občudovanja vredno. Za deco je nastopila vrsta ženskega naraščaja na gredi. Posamezne naraščajnice so izvedle vaje prav dobro in je bilo videti da so se resno pozanimale za to vrsto čredne telovadne ki je tako primerna za ženske. Za ženskim naraščajem je prikorakalo na oder devet dečkov, ki so lepo in v redu izvedli proste vaje »Jag-nje moje«. Pre koki čez konja izvedeni po moškem naraščaju so občinstvu ugajali. Za to točko je izvedla osmorica ženskega naraščaja vaje ki pa so izpadle manj zadovoljivo in jo bila to skoro edina točka akademije ki ni zadovoljila. Pripravi smo, da bo naraščajo Sokola III. posvetilo ženskem naraščaju več pozornosti, saj izgleda, sodeč po vajah na gredi da ima prav dober material. Morda ne o'iko neugoden vtis nastopa ženskega naraščaja pa je takoj zabrisal nastop drugega oddelka ženske dece, ki je predvedla vaje z vrtnicami. Navdušeno ploskanje je bilo priznanje dekletam ki so morale vajo ponoviti. Petica članov je prav zadovoljivo izvedla po dve vaji na bradi in žela tobo priznanje navzočega občinstva. Točka »Oj leti sivi Sokole«, ki jo je izvajala moška deca je prav tako zadovoljila. Odlična točka so bile razmetosti moškega naraščaja, ki je z njimi pokazal da se prav resno zanima za moderno telovadbo. Tudi »Valčкова melodija« izvajana po članicah je izpadla odlično. Zahteva občinstva po ponovitvi te točke je bila članicam zaslužen priznanje. Že pred to točko (maj popravimo!) je izvajala osmorica moškega naraščaja lepo in skladno težko in naporno točko vaj. Motilo je le preglasno štetje za odrom. Kot zadnji so nastopili člani z efektno vajo ki so jo izvedli strumno in v najlepšem redu. K za-

ključku so se vse vrste zvrstile na odru in skupno z občinstvom zapele »Le na-rej«.

Ne smemo pozabiti tudi mlade spremenke pri klavirju ki je opravila svojo nalogo poštreno in vzorno. Nekoliko več vaje pa bodo slični nastopi Sokola III. še lepše potekali. Priznanje gre vadiateljskemu zboru Sokola III. ki ga vodi načelnik br. Jurjevič in načelnica s. Pavšičeva. Onarvil je težko delo in lahko s ponosom zre na sadove tega dela.

Poset akademije je bil nekoliko slab, čemur se ni čuditi. Nastop društva ki je bilo doslej po svojem delu malo znano in pa razmere, v katerih živimo, je krivo temu. Toda prepričani smo da se bo tudi v tem pogledu obrnilo za Soko'a III. odločno na bolje.

Zelimo le še da Sokol III. tudi prazno desetletnice 2. junija izvede tako odlično.

Naraščajna akademija Sokola Zg. Šiška

Ljubljana, 21. maja

Dasi maj ni več primeren čas za prireditve v zaprtih prostorih in dasi je imelo zvečer nar. prosv. društvo »Vodnik« materinsko proslavo, se je vendar sokolska dvorana napolnila, kar je dokaz, da so sokolske prireditve res priljubljene. To pot je naš naraščaj prvič stopil pred široko javnost s samostojno naraščajsko akademijo, ki je pokazala, da se poleg telovadne goji tudi ostalo prosvetno delo. Spored je obsegal poleg uvoda in zaključka 12 točk, med njimi 4 telovadne. Pozdravno besedo je izrekel br. starosta, ki je prikazal potrebo sokolskega dela v današnjih razgibanih casih. Zupancicevo pesem »Vseh živih dan« je z občutjem prednašal naraščajnik Žizmond. Povsem uspelo ni prednašanje »Dekliške peme«. Mlado pevko bi moral spremljati kdo na klavirju, da ne bi mestoma distonirala, glas ima pa kar prijeten. Veseloliga »Dve tašči« je pokazala, da je tudi med naraščajem nekaj igralških talentov. Poznala se je skrbna režija vsestransko neumorne podstaroste br. Rihne. Po odmoru so se vrstile 4 telovadne točke. Razmetosti smo se videli na jubilejni telovadni akademiji, enako vaje na drugo in dvojniški badiji. Nova pa je bila »Desetorica«, katere avtor je agilni načelnik br. Jenko, ki jo je tudi uveljavil. Točka je izredno ugajala in so jo morali ponoviti. Malce predolga je bila za že itak obširen spored recitacija Cankarjeve črtice »Konec«. Naslednje pevke in glasbene točke so tudi prav ugajale. Res efektna zaključna točka je bila zborovska deklamacija Grudrove pesnitve »Na nož«. S »Pjesmijo sokolskih legije«, ki so jo peli navdušeno vsi prisotni, je bila uspešna akademija zaključena.

V Kranju gradijo poštno poslopje

Avtomatska telefonska postaja za Gorenjsko — Potreba po kolodvorski pošti

Kranj, 20. maja

Od prevrata se je leto za letom v čimda- lje večji meri kazalo, da pošta z najema- njem prostorov in privatnih hišah ne more zadostiti velikemu prometu. Stalno selje- nje pošte je oviralo nameščenice in stranke, a niti v enem poslopiju pošta ni imela primernih poslovnih prostorov. Te razme- re so končno dovedle do tega, da sta se začeli za stvar zanimati na pritisk posa- meznih korporacij poštna direkcija in mi- nistrstvo. Po uspešnih razgovorih z obči- no, ki je dala na razpolago za novo zgrad- bo poštnega poslopja potreben svet, se je lani pričelo čiščenje terena in podiranje nekaterih starejših hiš, ki so stale na pro- storu za »rotovžem« na križišču Bleiwei- sove ceste in Maistrovega trga. Svet, ki je namenjen za novo pošto, meri 707 kv. m. samo poštno poslopje pa bo zavzemalo nad 550 kv. m. ploskve. Na tem prostoru so pričeli v zadnjem času zopet delati in bojažen, da z gradnjo poslopja tako po- trebne pošte ne bo nič, je zopet spalnella. Vso javnost seveda zanima, kako bo urejena nova pošta? Ako ne bo med grad- njo prišlo do kakih večjih sprememb, bo po sedanjih načrtih nova pošta prav lepo in smotno urejeno poslopje. Stavba sama bo na Maistrovem trgu, dočim bo z Blei- weisove ulice dohod za vozove na dvorišče stavbe. Prostor poslopja bodo obsegali v kleti drvarnice, pralnice, skladišče za pro- govnega mojstra, prostor za akumulatore in protiplinski zaklonišče. V visokem pri- tišću, ki bo dostopno po širokih stopnicah, bodo naslednji prostori: velik prostor za stranke, ki bo ves obložen s kamnom (travertinom) in pa uradni prostori z od- delki za pisemsko in denarno pošto, brzo- javna in telefonska centrala z dvema ce- licama ter oddaja za pakete. Poleg oddaje bo nameščeno tudi skladišče paketov, iz katerega bo možno natovarjati pakete di- rektno na avtomobil. Iz veže bo dostopen za stranke še poseben prostor za predajo

večjih pošilk, ostali prostori pa so name- njeni za pismonoše in kariste. V prostoru med stopnicami, ki vodijo v poslopje in k prostoru za stranke v tako zvanem ve- trolovu bodo nameščeni poštni predali, na desni pa bodo stopnišča v stanovanja hi- šnika in upravnika pošte. V pritličju bo še ločena od ostalih prostorov ravatelj- va pisarna s predsobo.

Prostori v prvem nadstropju bodo raz- deljeni v dva dela. V glavnem traktu proti trgu bo stanovanje upravnika, obstoječe iz 2 sob, kabineta, poselske sobe, kuhinje, kopalnice in ostalih pritliklin. Ostali del bo ločen in obsega telefonsko centralo s ka- lkalnico in dvema celicama, arhiv, telegraf- sko centralo, rezervni prostor, avtomatsko centralo, razdelilnik, delavnico, shrambo aparatov in drugo.

Vse to kaže, da bo nova pošta prav mo- derno urejena in da bomo lahko s ponosom gledali nanjo. Razumljivo je, da bo tudi zunanjsčina stavbe lepa, saj bo vse pro- celje gladko z velikimi okni, podstavki pa bo obloženo s kamenitimi ploščami. Čeprav bo poslopje le enonadstropno z visokim pritličjem, bo v višini celó presegalo poleg stoječo občinsko hišo, v kateri je namešče- na sedaj policija. Ob gradnji novega poš- tnega poslopja v Kranju, ki bo edino novo poštno poslopje v 20. letih na področju ljubljanske direkcije, moramo z zadovolj- stvom ugotoviti, da bo v novem poslopiju avtomobilska telefonska centrala za vso Gorenjsko, kar bo velike važnosti za go- spodarsko življenje vsega gorenjskega ko- ta. Manj razveseljivo je dejstvo, da se ni- česar ne čuje o ureditvi kolodvorske po- šte v Kranju. Kakor je potrebna nova po- šta v mestu, tako potrebna je tudi uredi- tev paketnega oddelka na kolodvoru in telefonska govorilnica. Odveč bi bilo ute- meljevati to zahtevo, kajti najrazličnejša društva in gospodarske ustanove so že ne- štokrat obrazložile to v svojih resolu-

jah. Upajmo, da bo v kratkem, morda v zvezi s preureditvijo kolodvora, tudi to vprašanje rešeno.

Iz Zagorja

Leo zgled človekoljubja. Ob tragični smrti ponesrečenega rudarja Frana Ro- miha, ki je zapustil betežno vdovo in dva neposrečena otroka, so rudarji v krat- kem času nabrali potrebno vsoto, ki so jo izročili vdovi, da je lahko plača a pre- voz pokojnikovega trupla iz ljubljanske bolnice in pogreb ter ji je ostalo še nekaj denarja za prvo največjo silo. Navrošeni smo, da se v njem imeru zahvalimo pe- torici mož, ki so zbirali prispevke, in vsem pokojnikovim tovarišem ter ostalim plemenitim darovalcem. Prav lepo se je zavela tudi TPD za pokojnikovo družino ter ji omogočila obstanek. Potreba pokoj- nika je bil ob veliki udeležbi občinstva saj je bil Romih povsod priljubljen, osi- rotela družinca pa predmet splošnega so- čustvovanja.

Nabora danes v torek in jutri ne bo, kakor je razvidno iz razglašene na občinski deski. S tem odpade tudi smotra, na ka- tero so bili pozvani rezervni oficirji za v sredo.

Nesreča s staro pištolo. Na Mlinšah so pretekli teden kmečki fantje napravili podoknico godovniku Janezu Hribovskemu. Pri tej priliki je kmetiški sin Franc Pi- kelj nabasal staro dvocevno pištolo s smodnikom in napirjem. Petelin pa se mu je prezdaj sprožil in sta mu oba na- boba udarila v levo roko mu odbila kos mezinca, posnela precej mesa s prstov. del nabojev ga je opazil ob obrazu, da ima poškodovane tudi oči. Zdravi se v bolnici.

Smrt znanega zidarškega mojstra. V nedeljo ob pol 8. jutraj je na svojem do- mu v Podlipovici po krašji bolezni umrl daleč znani zidarški mojster in stavbenik Anton Urbanja v 76. letu starosti. Zgradil je mnogo hiš in drugih poslopij v območ- ju naše okoline in drugod po deželi. Zra- dil je na primer večino hiš nove kolonije »Na griču« v Toplicah. Zapušta mlado vdovo in šest, po večini že odraslih otrok. Delovnemu možu ohranimo leo spomin žalujčiki naše tople sozolja!

Nogometna tekma med loško »Svobodo« in drugo garnituro »Slavije« iz Ljublja- ne je potekla v korist domačih z rezul- tatom 6:1, prvi polčas 2:1.

Licencija za škropljenje cest pretekli ponedeljek ni uspela ker se zaradi raz- meroma nizke ponudbe občine ni zelasil noben interesent. Občina ponuja za dva- kratno škropljenje območja od Pokca v Toplicah do postaje 130 din na dan. Zele- da, da se voznikom boli splača prevažanje drugega blaga.

Društvo za varstvo otrok je na svojem letnem občnem zboru pretekli dni uoto- vil, da je v dobi svojega devetletnega ob- stoja obdarovalo 978 otrok z obutvijo 270 pa jih je poslalo na enomesno krepitev na Pohorje. Društvo razmišlja o likvida- ciji, ker je nastal tak položaj, da se čuti v svojem delu oviranega oziroma nepo- trebnega, ker je bil v kraju ustanovljen

odbor Unije z istimi nalogami in ker to tem takem dve konkure. Čni društvi z istimi nalogami ne moreta obsti i ti Vse je odvisno od finančn ga pr bema ozi- roma rednih podpor, ki jim je doslej dru- štvo prejemale.

Iz Rajhenburga

Velik vliom. Te dni je bilo vliomljeno v trgovino Blaža Jerička v Rajhenburgu. Vliomilci so ponoči vdrl v trgovino skozi vrata in odnesli 25 kg surove in 25 kg žgane kave, 18 m suknene blaga, 38 moških svilenih in navadnih srajc, nekaj moških spodnjih hlač, več ovratnic, nekaj ovratnikov, 24 parov moških in ženskih nogavic, 10 parov copat, 30 moških čezni- kov, 16 pletenih jopic, več pletenih ženskih rut in več drugih pletenastih izdelkov. Tatovi so prišli v Rajhenburg najbrže z vozom ali z avtom, ne ve se pa, v katero smer so s plenom izginili. Jeriček je oško- dovan za 17.000 din.

Razpis prostih učiteljskih mest. Ban- ska uprava v Ljubljani opozarja učitelj- stvo, da morajo prizadeti po ministrskem razpisu III. br. 25684 z dne 11. t. m. vlo- žiti zadevne prošnje pri sokolskih upravitelj- stvih najpozneje do 25. t. m. V zvezi s tem se pripominja, da je v šolstvu prosto mesto le za učitelja pomožnega oddelka, dočim v Studencih in na Hajdini sedaj spoh ni prostih mest. Prav tako tudi do- slej niso prosta mesta v št. Vidu pri Sti- čni, Dol. Nemški vasi, Drašičih in Tinju. pač pa so poleg v »Šušbenih novinah« ob- javljenih mest prosta še tale: Skopice (Krško) 2, Jančje (Litija) 1, Konjšica (Litija) 1, Krizevci (Ljutomer) 1, Stogov- ci (Ljutomer) 1, Črna (Dravograd) 1, Kot- lje (Dravograd) 1, Kapla (Dravograd) 1, Planina (Črnomelj) 1, Zenvilje (Murska Sobota) 1 in v ambulantni šoli Sokat-Pod- volovljek (Gornji grad) 1.

Iz Metlike

Šolska prireditve. V nedeljo so nas podmladkarji ljudske šole prijetno prese- netili z uprizoritvijo trojejanke »Čudežne gosli« ki so jo prav v kratkem času nastu- dirali pod vodstvom agilne predsednice PJS učiteljice gđc. Stane Višner in sode- lovanjem kateheta g. Norberta Popol- janske in večerna predstava sta privabil v šolsko dvorano lepe število gledalcev, ki so s svojim obiskom nedvomno potrdi- li zanimanje za tovrstne šolske prireditve. Istočasno pa tudi prispevali v izletni fond podmladkarjev, ki si tako zelo žele ogledati naše lepe obmorske kraje! Kakor smo zvedeli, priredi podmladek že prihodnjo sredo skioptično predavanje in bo ob te- priliki predaval g. Viktor Purnat iz Lju- bljane.

Binkoštni sejem. Zadnji sejem je ta- ko po svojem obsegu kakor tudi kupčjat precej zaostal za prejšnjim. To je pripisati predvsem dejstvu, da so bili istega dne sejmi tudi na treh drugih mestih. Prigla- nih je bilo vsega 832 glav živine in sicer 116 juncev, 31 volov, 137 krav in 268 prasev prodanih pa je bilo le 39 juncev

po ceni 5.50 do 6.50 din, 47 po 6.50 do 7.50 din, 33 krav po 5.50 do 6.50 din in 106 prasev s povprečno ceno 170 do 250 din. Kakor živinski je tudi kramarski sejem ta- dan beležil kupilje v zmanjšanem obsegu. — Rekrutovanje mladencev, ki je bilo najavljeno za Metliko-mesto za 10. junij, za okolično pa za 9. junij, je odloženo na poznejši čas.

Zvočni kino. V sredo 22. in četrtek 23. bo ob običajnih urah predvajan zani- mliv film »Patrola na meji«. Kot dodatek Foxov zvočni tednis.

— Celja —

—c Telovska procesija bo krenila v če- trtek 23. t. m. po slovesni službi božji, ki se bo pričela ob 8. v opatijski cerkvi, po Gosposki ulici, Dečkovem trgu, Prešerno- vi ulici, Kralja Petra in Cankarjevi cesti, Trgu kralja Aleksandra in ulici dr. Gre- gorja Zerjave na Glavni trg, kje bo četrti evangelij. Zaradi procesije bodo živilski trg ta dan premeštili z Glavne trga na pro- stor za starim okrožnim sodiščem.

—c V zadnjem ttenuku sta se rešila iz gorečega poslopja. Ko sta 53letni dnuar Alojz Prah in njegova 45letna žena Bara v Breznu pri Humu ob Sotli v soboto zve- čer spala v svoji koči, je nastal v koči iz nepojasnjenega vzroka požar ki se je hi- tro razširil na vse poslopje. Prah in nje- gova žena sta se ob pravem času zbudi- la in se rešila iz goreče koče. Pri tem pa sta se hudo opekla po glavi in rokah. Pre- peljali so ju v celjsko bolnico. Koča je zgorela do tal.

—c Dve nesreči. Na banovinski cesti med Celjem in Laškem sta železničarjeva žena Marija Koširjeva iz Celja in slikarski pomočnik Leopold Starc z Rečice pri La- škem trčila s svojima kolesoma. Pri karam- bolu sta se oba obetno poškodovala. V soboto se je 31letni dnuar Ivan Zlender od Sv. Magdalene pri Zibiki pri sekaniu drv vsakal s sekuro v desno stopalo in se moč- no poškodoval. Ponesrečenec se zdravi v celjski bolnici.

—c Starokatoliške službe božje v nede- ljo 26. t. m. v Celju ne bo ker bo ta dan cerkvena sinoda v Zagrebu.

—c V celjski bolnici sta umrli v nede- ljo 75letni upokojeni pismonoša Ijerna Vovk iz Zavadne pri Celju in 27letni po- stestnikov sin Ivar Trbovc iz Vrhnega pri št. Juriju ob luž žel.

—c Velik vliom v trgovino. V noči od sobote na nedeljo je neznan storilec vlioml v novo trgovino v Škofji vasi pri Celju in odnesel manufakturnega in specerijskega blaga v vrednosti 16.000 din. Vliomilec je očitno krenil s plenom proti Vojniku, ker so našli ob cesti pri Vojniku več pa- rovnogavic ki so bile ukradene v omevi- najti trgovini v Škofji vasi. Orožništvo je ukrenilo vse da čimprej izsled vliomilca in najde ukradeno blago.

—c V počastitev 80-letnice skladatelja Rista Savina bo priredilo Celjsko pevsko društvo v začetku meseca junija slavno- sten koncert v Celju.

MALI OGLASI

Beseda 50 par, davek posebej. Prekluci, izjave beseda din L- davek posebej. Za pismene odgovore glede malih oglasov je ureba priložit znamko. — Popustov za male oglasne ne priznamo.

RAZNO

Beseda 50 par davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din

50 PAR ENTLANJE izuriranje, vezenje zaves, pe- dila, monogramov, gumbic, velika zaloga perja po 7.— din julijana». Gosposvetska c. 12 Kranjskanska ul. 3 4 L

Oglašuj male oglase Slovenski Narod ker so najcenejši!

KTIŠEJE ENO VEČBARVNE JUGOGRAFIKA SV. PETRA NASIP 23

TRAJNO ONDULACIJO s 6-mesečno garancijo, v mo- dernih frizurah. Vam napravi z najnovejšim aparatom. Cene nizke. — »Salon Merlaka«, Sv. Petra c. 76 1273

BREZPLACNO vsakemu detajlna literatura — »Preporodjaj« fizički i nervni. Zahtevajte. Beograd, Masary- kova 9 Miloš Marković 1358

PRODAM Beseda 50 par davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din

Izvrstov MEDICA darva ustne in uca! Donite jo v MEDARNI Ljubljana Židovska ulica 6

UGODEN NAKUP Veliko izbiro letnih damskih čevljev po zelo nizkih cenah Vam nudi trgovina »EDO« ČEVLI Vošnjakova 2 (Gosposvetska c. 12). 27. t.

KUPIM

Beseda 50 par davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din

POZOR! Kupujem in prodajam rabljene čevlje, moške oblike in perilo KLAVER, Vošnjakova 4. 1351

SLUŽBE

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din.

BRIVSKEGA POMOČNIKA njašega, sprejem takoj. Gril Marjan, Ribnica na Dolenjskem 1359

Raznašalca (ke)

kolesarja za Zg. Šiško in Dravljje sprejemmo takoj. V pošte pridejo doma iz navedenega kraja. — Uprava »Slovenskega Naroda«.

NARODNA TISKARNA LJUBLJANA

IZVRŠUJE VSE VRSTE TISKOVNE REPRODUKCIJE IN NAJFINERJE

Krinka ljubezni

Roman

V ozkih oknih je tu in tam zažarela luč za- stori. Markiz de Valcor se je za hip zdrnil iz sa- njavosti. Okrog njega je bilo vse tiho. Pusto je bilo tudi vse, kar je videl od sosednih ulic. Trgovine so bile zaprte, hiše tihe in medle luči so še poglabljale noč.

Markiz je tiho zakašljaj. Odprlo se je okno tam zgoraj med strehacami. Nekdo je zakašljaj v odgovor.

Čez bližnji vrtič je šinila senca. Približal se je mož krepke postave, oblečen kakor delavec v praznični obleki. Na glavi je imel črno lasuljo.

— Ali ste vi? — je vprašal Renaud.

— Da, jaz sem.

Molče sta krenila naprej. V svitu motnih svetilk je markiz opazoval skrite poteze svojega spremlje- valca.

Bil je hladen, energičen mož s potezami mašče- valnosti in krutosti na obrazu. Njegovo čelo je bilo nizko in izbočeno, oči udrtle, lokave, čeljusti štrleče

naprej. Bilo mu je trideset do petintrideset let. Bil je vzor fizične moči. Tak dečko je moral seveda lahko zapeljivati hčere tega siromašnega okraja, kjer se na moralo nihče ne ozira.

— Si dobil pismo? — je vprašal končno markiz. Čeprav se je znal markiz vedno obvladati, je ne- prijeten občutek izpremenil njegov glas. Stal je oči iz oči okolnosti, ki je ni bilo mogoče spraviti v lo- gičen red stvari tega sveta.

To pismo, po katerem je bil vprašan, ki mu je pri- pisoval toliko važnosti, ki je že ves teden mislil nanj, ne da bi mogel pri vsej svoji inteligenci najti sredstva, kako bi ga zopet dobil ali vsaj zvedel, dahi še obstoja, to pismo je bilo morda v žepu tega ne- znanega potepuha tu na montmartrskem hodniku.

Kako bi ga mogel imeti ta človek? Kdo je bil to? Nekaj besed, izmenjanih z njim prejšnji dan v ulici Marigny, se mu je zdelo ob tej uri najbrž kakor sa- nje.

Neznaneec je odgovoril:

— Ne, tega papirja nimam pri sebi.

— Morali bi mi ga pokazati.

— Nisem tako neumen, gospod markiz. Bibi je krepak dečko, — je pripomnil in se udaril s pestjo po prsih. — Toda zdi se mi, da tudi vi niste noben mehkužneš. Bolje bo, če se pomeniva zlepa.

— Vi ste se bali, da bi vam siloma iztrgal pismo?

— Bežite no, bežite. Staviva, gospod de Valcor, da bi našel lepo pokalico, če bi vam pregledal dro- bovje...

— Samokres... seveda...

— A. ah... jaz bi vam pa lahko pokazal nekaj boljšega.

— Ne kosajva se v vljudnosti, — je dejal markiz domišljavo. — Spravite svoje otročarije. Nisem se oborožil, da bi izsilil iz vas, kar mi hočete prodati, temveč iz previdnosti proti morebitni pasti.

— To mi more samo laskati.

— Sicer boste pa takoj pomirjeni, — je pripom- nil Renaud, ne da bi se zmenil za besede, s katerimi ga je bil postopač prekinil. — Če bi rad imel do- kument, ki ga imate pri sebi vi, kakor trdite, želim to samo zato, da bi ga uničili. To pismo me ne kom- promitira, kakor mislijo moji nasprotniki, temveč nasprotno, celo opravičuje me. Bojim se, da bi moji nasprotniki tega pisma ne odstranili ali ne uničili, čim to spoznajo. Rad bi ga dobil samo zato, da bi prišlo nedotaknjeno sodišču v roke. Če je še katera priča, ki bi izjavila, da je šlo to pismo skozi moje roke, mi to ne more škodovati, temveč nasprotno.

— Toda, — je pripomnil drugi živahno, — nimam kaj pričati. Nočem biti zapleten v vaše posle. Mene se to ne tiče.

— Pa naj bo, — je dejal markiz mirno. — Lahko opraviim tudi brez vas in ni mi treba vmešavati vas v to stvar. Ne bojim se pa ničesar, kar bi mogli vi izpovedati. Da, nedvomno bo meni samemu v krat- kem zelo potreben mož vašega kova za čisto poseb- no delo. Čemu naj bi torej imel z vami slabe name- ne? Zato, da bi dobil tisto pismo brezplačno?

— Morda se hočete šaliti?

— Določite svojo ceno, dragi moj, in ne bodite

ozkosrčni. Imam dovolj pod palcem, da lahko pla- čam račun.

Neznanečve oči so v senci zažarele.

— Ah, to je nekaj drugega! — je vzkliknil z za- molkljim glasom. — Take besede mi ugajajo. Vidim, da ste fant od fare. Vaš sem, gospod markiz.

— Nikar ne kričite tako glasno, ne izgovarjajte

mojega imena niti naslova.

— Tistim bi že pokazal, ki bi me slišali, — se je zarežal neznanec in stisnil pest.

— Res je, da se jima ni bilo treba bati nediskret- nih ušes. Prispela sta bila do nove bazilike, do mrač- nega, še nedograjeneega poslopja. Pod njima je ležal Pariz, podoben ogromnemu črnemu valu, ovitemu s krono zvezd.

Bila sta edini živi bitji na terasi pod mračnim in orjaškim blokom cerkve sv. Srca.

Nehote je stopil markiz k zaklenjenemu skladišču. Bel list papirja se je jasno odražal od črne steklene plošče. Na njem je bilo opozorilo vliomilem, naj si prihranijo delo z razbijanjem plošče ali ključavnice, kajti družba ni nikoli puščala v tem skrivališču de- narja, niti dragocenosti.

— To je dobro, — je dejal Renaud smeje. — To pomeni, da je kraj miren. Lahko začnete takoj tu s svojo zgodbo, dragi moj.

Markizev spremljevalec je odprl usta, toda mar- kiz ga je še enkrat prekinil z glasom, s kakršnim je znal govoriti samo on. Iz njega je odmevalo ro- ganje, ljubeznivost in ukazovanje. Markiz je pri- pomnil: